

ZOMER 2022

PENZINE

HËT PAJOT ZENNE MAGAZINE

WEDSTRIJD

WIN
EEN FIETS-
BELEVING

KIJK SNEL OP P. 15

EEN VAKANTIE VOL SPE(E)LPLEZIER

IN HET SPOOR VAN DE BOERENTRAM

VOLLE GAAS VAN GALMAARDEN NAAR BRUSSEL (EN TERUG)

STARTSCHOT AMBASSADEURS VAN HET PAJOTTENLAND

BALLETJE TRAPPEN MET GILLES DE BILDE

ER BEWEEGT WAT

DEZE ZOMER

PAJOT ZENNE IN BEELD

Field Shed
Sam Van Belle

Zonsopkomst in Roosdaal: omgeving Zepposmolen
Leo Van Vreckem

Ga je wel eens op stap in het prachtige Pajottenland & Zennevallei, gewapend met een camera? Wil je meer dan je mooiste beelden enkel te delen via Instagram en Facebook? Dan ben jij de m/v/x die wij zoeken! Voorzie jouw foto's van de hashtag #penzine en wie weet komt jouw foto wel terecht in het volgende nummer én win je een boekenpakket over de regio. Laat de fotograaf in jezelf los en breng landschap, erfgoed, cultuur en toeristische trekpleisters van onze regio in beeld. Meer info: www.zender.be/penzine

ONTDEK
MIJN PLEKJE

Iedereen op de fiets

We ontmoeten Edwin Hacken in Paddenbroek: het fiets- en wandelknooppunt bij uitstek in het Pajottenland. Voor Edwin geen flitsende racefietsen of mountainbikes met de nieuwste snufjes, maar wel functionele fietskarren en cargotrailers. Met Colibri Mobility probeert hij de inwoners van Pajottenland & Zennevallei met de fiets in beweging te krijgen.

Waarom de keuze voor de fiets?

Ik ben al mijn hele leven op de een of andere manier aan het fietsen. Toen ik nog net geen 12 jaar oud was, woonde ik in Etterbeek op slechts 5 minuutjes van de schoolpoort. Ik wilde die afstand per se met de fiets doen. Ik was toen één van de enigen die met de fiets naar school ging in die periode in Brussel. Later, waar ik ook woonde of werkte, probeerde ik altijd met de fiets naar het werk te gaan. Ik ben zeker geen fanatiekeling, ik rijd ook wel eens en zelfs graag met de auto, maar toch probeer ik voor zo veel mogelijk verplaatsingen gebruik te maken van de fiets. De fiets is voor mij altijd al een evidente keuze geweest als vervoersmiddel. Ik ben dan ook nooit echt een sportief of recreatief fietser geweest, maar wel een functioneel fietser. Dat laatste is echter niet altijd evident. Zo vind ik niet altijd even vlot een plaats om mijn fiets veilig achter te laten of een makkelijke manier om met de fiets boodschappen te doen. Jammer, want

met de klimaatverandering in het achterhoofd werken we best aan een alternatief voor al die noodzakelijke verplaatsingen met de wagen.

Tijd voor een missie dus?

Ja, toch zal ik niemand veroordelen omdat hij of zij de wagen neemt hoor. Bij Colibri Mobility proberen we mensen te begeleiden in hun keuze voor de fiets. Zo geven we lezingen voor AVANSA en doen we onder andere aan fietscoaching waarbij we particulieren stimuleren om vaker gebruik te maken van de fiets. Dit door bijvoorbeeld samen de beste route voor het woon-werkverkeer uit te zoeken, te werken aan fietsvaardigheden ... Samen met bedrijven en openbare besturen denken we na over eventueel gecombineerde fietsoplossingen voor anders volledig gemotoriseerd vervoer: de maaltijdbedeling voor oudere inwoners, arbeiders van de groendienst ... Ook samen met Klimaatpunt zoeken we hoe we via fietscoaching de fiets voor meer mensen toegankelijk kunnen maken.

Maar jullie doen nog meer dan dat ...

Naast de fietscoaching verkopen en verhuren we ook allerlei fietskarren. Dat gaat van fietskarren die kunnen gebruikt worden voor het vervoer van boodschappen, bagage, kinderen, de hond ... tot cargotrailers waarbij je tot wel 100 kilogram kan vervoeren.

In de toekomst iedereen op de fiets in het Pajottenland en de Zennevallei?

Goh, in ieder geval graag meer fietsen dan auto's. Ik weet dat fietsen in het Pajottenland niet altijd even evident lijkt: zo ben je meestal langer onderweg en is het terrein verre van evident. Maar de combinatie van elektrisch fietsen en optimale routes kan, denk ik, echt wel een verschil maken. Bovendien is de reistijd met de fiets vrij stabiel en moet je geen rekening houden met spitsuren. In de toekomst mogen er van mij bijvoorbeeld meer fietsers op de steenweg naar Halle vanuit Pepingen fietsen dan de vele auto's die er vandaag in de file staan.

“De fiets is voor mij altijd al een evidente keuze geweest”

MEER INFO

www.colibrimobility.be

Lopen, springen, fietsen, dansen ... Bewegen zit ingebakken in ons dagelijkse leven en maar goed ook, want het is gezond voor lichaam en geest. En deze zomer zal het niet aan beweging ontbreken in het Pajottenland en de Zennevallei.

EDITOOOO

Haal bijvoorbeeld je stalen ros van stal en trotseer de fietswielweg F20 of ga op verkenning langsheen de VolleGaasroute, een doorfietsroute in volle ontwikkeling. En natuurlijk staat naar jaarlijkse traditie ook weer De Gordel op het programma. Trek de stapschoenen aan en laat je door bioloog Eric Cosyns leiden naar het topje van de Congoberg of wandel van kapel naar kapel in de voetsporen van de bedevaarders. Bind je liever voetbalschoenen aan om een potje te sjotten? Voetbalicoon en erfgoedambassadeur Gilles De Bilde neemt je alvast mee naar het voetbal van vroeger en nu. Of stap aan boord van de boerentram die doorheen ons Pajotse landschap tuft. Niet meer letterlijk, want dit erfgoedobject staat al dertig jaar stil. Ook voor wie revalideert is beweging, liefst in openlucht, belangrijk. Revalidatiecentrum Inkendaal is dan ook opgetogen met de nieuwe sensory trail voor hippotherapie. Maar niet enkel mensen en dieren bewegen. Heel onze maatschappij is in beweging! Denk maar aan de boeren die steeds meer inzetten op klimaatslimme oplossingen om veranderingen het hoofd te bieden. Of de vele Mobipunten die in onze regio verschijnen om ons aan te zetten tot duurzame verplaatsingen. Of de cultuursector die steeds opnieuw verrassend uit de hoek komt.

Ons PenZinenummer zal jong en oud ongetwijfeld inspireren voor een zomer vol beweging! En als je onderweg bent, vergeet dan niet om foto's te nemen én te delen met ons op sociale media onder de hashtag #penzine.

Geniet van de zomer!

SAM VAN BELLE
TRAMLIEFHEBBER

"Je kan je bijna niet voorstellen dat hier ooit een tram heeft gereden."
Lees meer pagina 11.

GILLES DE BILDE
VOETBALICOON EN ERFGUEDAMBASSADEUR

"Enkel mijn gouden schoen heb ik nog in mijn bezit."
Lees meer pagina 24.

NELE DEKNOPPER
BUURTBEWONER NEDERHEMPARK

"Het Zennepad verbindt groene parels in Halle."
Lees meer pagina 27.

INHOUD

- 2 Pajot Zenne in beeld + Ontdek mijn plekje
- 3 Editooo en inhoud
- 4-5 Kort nieuws uit de regio
- 6-7 Een zomer zonder verveling
- 8-9 Met de Fietswielweg naar Lambieklend
- 10 Doortrappen langsheen de VolleGaasroute
- 11-14 Geschiedenis van de tram door het Pajottenland
- 15 Verdeelpunter in de kijker: Faleo Fietsbar
- 16-17 'Bewegen' van kapel naar kapel
- 18-19 Uit in de regio
- 20-22 Wandelen doorheen een landschap in beweging
- 23 Therapie buiten de ziekenhuismuren
- 24-26 De erfgoedblik van Gilles De Bilde
- 27 Nederhempark: nieuwe groene parel
- 28-29 Er beweegt wat bij de klimaatslimme landbouwers
- 30 De Pajotse mobipunten
- 31 Ambassadeurs staan voor je klaar!
- 32-33 Cultuur zet je in beweging
- 34 Randatlas: op expeditie in de Rand
- 35 De Gordel zet de groene rand in beweging
- 36 Programma De Pajotse Klimaatsofa

COLOFON

PenZine verschijnt drie keer per jaar met een oplage van 14.500 exemplaren in de gemeenten: Affligem, Bever, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Pepingen, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat.
Verantwoordelijke uitgevers: Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei, ZENDER, Pajottenland+ en Toerisme Vlaams Brabant.

Redactie: Hilke Arijns, Bart Claes, Mieke Verrijnsse, Alwin Loeckx, Jona Broothaerts, Timon Boumon, Marieke De Boe, Katrien Meersseman, Koen Demarsin, Anne-Mie Havermans, Annelies De Smet, Bea Van Steelandt.
Fotografie: Hilke Arijns, Philippe Barbé, Lander Loeckx, Mieke Verrijnsse, Joris Van Damme, Carolien Ruebens, René De Loecker, Frits Van Dam, Koen Demarsin, Anne-Mie Havermans, Gina De Winne, Timon Boumon, Alwin Loeckx, Thierry Van Vreckem, Amber Gys, Gemeentearchief Beersel, Gordelfestival.

Vormgeving en druk: ABC Drukkerij, Meerbeke.

www.pajot-zenne.be
www.zender.be
www.toerismevlaamsbrabant.be
www.pajottenland.be

KORT NIEUWS UIT JOUW STREEK

ONTDEK DE NIEUWE TOERISTISCHE INFOPUNTEN

Als bezoeker wil je de toeristische informatie het liefst op de plek waar je bent, zonder ommetje langs een toeristische balie in het gemeentehuis. Daarom hebben Toerisme Vlaams-Brabant en streekorganisatie Pajottenland+ het idee opgevat om toeristische infopunten in te richten op populaire plaatsen zoals kastelen, aan wandelknooppunten of in streekproductenwinkels. In onze streek vind je ze in het volkscafé De Cam (Gooik), café Terlindhof (Herne), het Baljuwhuis (Galmaarden), het Museum van het Belgisch Trekpaard (Vollezele), en het Plattelandscentrum Paddenbroek (Gooik).

Tips van de experts

Het infopunt in Paddenbroek is een uitnodigende, kleurrijke muur vol informatie. Geuzesteker Karel Goddeau van geuzestekerij De Cam in Gooik stelt op de muur trots zijn favoriete fietslus voor: de Lambiek-Zuunroute, die je over de Kesterheide en door de Zuunbeekvallei loodst. Wandelexperte Dorien suggereert de Kesterheide-Lombergveldwandeling, met de mooiste glooiende vergezichten voor dat echte 'boerenbuitengevoel'.

En dan krijg je nog tien kant-en-klare tips mee: van een ijsjesboerderij in de buurt tot een rondleiding in een lambiekbrouwerij, een wandeling naar het Kasteel van Gaasbeek of de sportieve R.EV 1703 Cycling Route die werd uitgestippeld door Remco Evenepoel zelf. Met de handige QR-codes heb je

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europees Initiatief
in zijn platteland

Pajottenland+

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

4

OPEN MONUMENTENDAG

Op zondag 11 september zwieren weer heel wat interessante monumenten hun deuren wagenwijd open voor een gratis bezoek. Open Monumentendag is dé vaste afspraak voor liefhebbers van onroerend erfgoed en een ideale gelegenheid om waardevolle, oude gebouwen te (her)ontdekken.

Dit jaar staat het grootste erfgoedfeest van Vlaanderen in het teken van 'duurzaamheid', een actueel en hip thema dat ook sterk leeft binnen de erfgoedsector.

Op zoek naar een activiteit in jouw buurt? Vanaf 1 augustus staan alle evenementen online op www.openmonumenten.be.

WANDELBOEKJE

'Verhalen uit het Pajottenland' en 'Wandelzesdaagse van Brussel naar Gent' van vzw Pajottenland+ hadden de voorbije twee jaar zo'n succes, dat er nog een boekje met wandelkaarten volgde. In 'Wandelen in het Pajottenland' vind je 18 routes uit Bever, Galmaarden, Herne, Pepingen, Lennik, Roosdaal, Gooik, Ternat, Liedekerke, Affligem, Dilbeek en Sint-Pieters-Leeuw. Gratis te verkrijgen in gemeentehuizen, bibliotheken, horeca, logies, cafés en bij producenten van streekproducten, attracties ...

Pajottenland+

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

NAAR DE DIGIDOKTER

Heb je vragen over het gebruik van je computer, tablet of smartphone? Over het zoeken op internet, het installeren van apps of het werken met de online catalogus van de bibliotheek? De Digidokter opent elke week zijn praktijk in een andere bibliotheek en op een ander tijdstip. Hij is telkens twee uur lang doorlopend beschikbaar. Breng gerust je eigen toestel mee. Smartphone, tablet of laptop: de digidokter weet er alles over! Het is helemaal gratis en je hoeft geen afspraak te maken.

BEHAAG JE TUIN

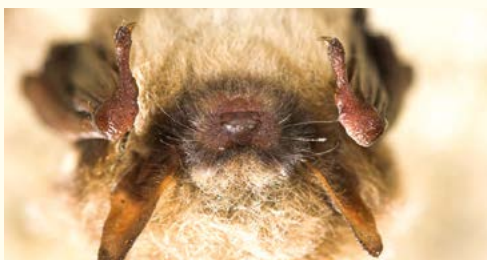
Te droge of te natte zomers? Wist je dat je tuin eenvoudig een pak klimaatbestendiger kan maken? Geniet van het verfrissend airco-effect van een boom op een hete dag. Beter dan een parasol! Verbeter de wateropname van je tuin en omgeving met diepwortelende bomen en struiken. Beter dan een gazon! Ook kleine (stads)tuinen maken een groot verschil. De klimplanten zijn eveneens blikvangers voor een kleinere tuin. De samenaankoopactie 'Behaag je tuin' heeft het aanbod van bomen en haagpakketten hierop afgestemd.

Maak je tuin klimaatbestendig door vanaf 1 september streekeigen plantgoed te kopen via www.behaagjetuin.be.

ER BEWEEGT WAT OP EN ROND WILDERSPORT

Avontuur en beweging, dat is waar het project 'Meer groen en avontuur voor Wildersport en omgeving' voor staat. Dit project in volle ontwikkeling maakt Sint-Pieters-Leeuw weer een stukje groener. In een verstedelijkte gemeente met weinig publieke openbare ruimte en waar niet iedere inwoner over een tuintje beschikt, is elke groene parel een welkome verademing. De werken voor de hermeandering van de Zuunbeek zijn intussen afgerond en in een volgende fase staat de inrichting van het park met bufferbekken, paden, zitgelegenheid en speelnatuur op het programma. Verder is het nog uitkijken naar de verdere inrichting van het nabijgelegen Damiaanpark en Wilderkasteelplein.

IJSKELDER IN BEWEGING

De ijskelder van Levenslust komt letterlijk in beweging. Na jaren plannen smeden en overleggen, wordt de start van het herstel en de vleermuisvriendelijke inrichting van de ijskelder deze zomer voorzien. Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei mag de werken coördineren. Hun schop en truweel liggen alvast klaar! Het project kan rekenen op een 360° subsidie van provincie Vlaams-Brabant en financiële middelen van Vlaanderen via het Agentschap voor Natuur en Bos.

Vlaanderen
verbetert werk

Tickets vanaf 11 juni

ZEN
DER

BELEEF WEER MEER OP WEZENDER.BE

Sinds kort kunnen we weer genieten van live cultuur en vrije tijd. De campagne 'Beleef weer meer in je regio' promoot cultuurbeleving in eigen streek. De tien cultuur- en gemeenschapscentra bieden samen een rijk gevulde cultuurkalender aan, voor jong en oud. Op www.WEZENDER.be vind je dit aanbod terug en kan je meteen doorklikken naar jouw cultuurhuis.

5

VIJF VAKANTIETIPS

EEN ZOMER ZONDER VERVELING

Eindelijk grote vakantie! En vervelen wordt verboden, want er valt altijd wel wat te beleven in het Pajottenland en de Zennevallei, toch? Met deze ideeën kan de vakantie van jonge gezinnen alvast niet stuk.

6

1 RAVOTTEN IN NATUUR- BELEVINGSHOEVE JOLI

Diep in het groen van het Pajotse dorpje Heikruis ligt de unieke boerderij van Johan en Liesbeth – JoLi – en hun vijf kinderen. Ze wonen er samen met een rits dieren als konijnen, kippen, minipaarden, mini-ezels, dwerggeiten, schapen en minivarkentjes. Je kan hier aankloppen voor een kinderfeestje of een toffe workshop voor het hele gezin, zoals bruisballen maken of water zuiveren. En in de zomervakantie organiseren ze natuurkampen.

> www.jolihoeve.be

2 GA KAMPEREN

Waarom geen nachtje onder de sterrenhemel, met alleen een tentzeil boven je hoofd? Zet je tent op camping Raspaljebos in Galmaarden. Wil je het toch iets meer comfort? Dan zijn er nog altijd de houten trekkershutten op Provinciedomein Huizingen. Elk hutje heeft vier bedden. Een handige en goedkope overnachtingsplek tijdens een meerdaagse trektocht, maar ook gewoon tof met kinderen.

> provinciedomeinhuizingen.be
> verblijfpark-camping-raspaljebos.org
> bivakzones.camping.care

Tip! Je kan gratis je camper een nachtje stallen op bedrijventerrein Lindenhove in Gooik en aan de sporthal van Lennik.

3 PAPIER SCHEPPEN IN ALSEMBERG

Ooit een oude papiermolen, nu een kartonfabriek waar je op ontdekking kan gaan tussen de indrukwekkende historische machines. Na de rondleiding kan je zelf papier scheppen. Of reserveer een huifkartocht of laat de Brabantse trekpaarden van de papiermolen je door de Zennevallei trekken.

> www.herisem.be

4 EEN DAGJE NAAR HET PROVINCIEDOMEIN

Een klassieker maar altijd een schot in de roos: een dagje naar Provinciedomein Huizingen. Maak een boottochtje op de roeivijver, laat je rondvoeren door het toeristentreintje, bewonder de stoere Brabantse trekpaarden in de dierenweide en ravot in de speeltuinen. En wandel zeker eens door de rotstuin, een monumentale erfenis van Expo '58.

> provinciedomeinhuizingen.be

5 ZOMERSPEELPLEKKEN IN DILBEEK

Het Alenabos in centrum Dilbeek en het grasveld in de Bosstraat in Groot-Bijgaarden worden deze zomer opnieuw omgetoverd tot Zomerspeelplekken. Kom er een hele zomer lang spelen, sporten, hangen, ontdekken ... Op woensdagnamiddag (behalve de laatste van de maand) kan je afwisselend terecht op een van de twee plekken voor een namiddag vol leuke activiteiten. Ontdek het programma op dilbeek.be/zomerspeelplekken

SNUFFEL EN SNUISTER MEE MET Vlieg

Ook deze zomer kunnen kinderen tot 12 jaar opnieuw op schattenzoektocht met Vlieg in Pajottenland & Zennevallei. Via het thema "Ruik jij wat ik ruik?" kom je zo meer te weten over de geuren van het verleden en beleef je tal van locaties op een unieke manier. Met zijn diepe slotgracht, ophaalbrug, schietgaten en kantelen spreekt het kasteel van Beersel tot elke kinderverbeelding. Hier kan je via QR-codes de geschiedenis ontdekken én de code kraken.

Ook wandelaars en fietsers komen dit jaar aan hun trekken. Zo kan je in Drogenbos samen met je (klein)kinderen op zoektocht langs de boomgaard van Felix De Boeck en kan je zelfs snuffelen aan het museum.

Iedere schattenjager krijgt een stickervel met een unieke code en een extra cadeautje. Wedden dat je echt niet naar de Costa Brava hoeft te trekken om spannende avonturen te beleven?

Ontdek alles schattenzoektochten in de regio op www.schattenvanvliegpaotzenne.be

7

MET DE FIETSSNELWEG NAAR LAMBIEKLAND

8

Met de Fietssnelweg F20 ben je sneller dan ooit van hartje Brussel in Halle. Met de auto sta je toch maar in de file en fietsen is gewoon een veel toffere manier om tijdens de zomermaanden de Zennevallei en Lambiekland te ontdekken. Je fietst autoluw en vlot langs de oever van het Kanaal Brussel-Charleroi.

De Fietssnelweg F20 Halle-Brussel is ook gekend als de Kanaalroute Zuid omdat het traject de jaagpaden van het Kanaal Brussel-Charleroi volgt. Auto's zijn er over het grootste deel niet welkom, dus fietsers krijgen er alle ruimte. Onderweg wachten je mooie panorama's, veel groen en de bedrijvigheid van de scheepvaart op het water. De F20 verbindt de belangrijke tewerkstellingspolen in de buurt, maar de Fietssnelweg is zeker niet alleen voorbehouden voor pendelaars. Vooral niet in een streek met zoveel toeristische troeven!

No Brett, No Glory!

De Zenne en Kanaal Brussel-Charleroi delen hier hun vallei in het land van de Lambiek. Dat merk je al meteen als je vanuit Brussel de gewestgrens over bent, want aan de oevers van het kanaal trap je langs de **Lambiek Fabriek**. De jongste volwaardige lambiekbrouwerij van het

Pajottenland en de Zennevallei. 'No Brett, No Glory!', klinkt de slogan. Brett? Dat komt van het wilde gistgeslacht *Brettanomyces* dat hier in de lucht te vinden is. Naast de klassieke oude geuze en oude krieb pakt Lambiek Fabriek uit met een hele resem verrassende creaties, zoals het met druiven en bessen verrijkte Muscar-Elle, Black-Elle, Muri-Elle en Pluri-Elle.

Trap wat dieper Sint-Pieters-Leeuw binnen voor een vaste waarde: **brouwerij Lindemans** is al een begrip sinds Francisca Josine Vandersmissen en Joos Frans Lindemans in 1822 hun eerste bier brouwden. Net 200 jaar geleden dus, en dat viert de brouwerij met het exclusieve jubileumbier Cuvée Francisca.

De Lambik-O-Droom en het Bierhuis

Amper een kwartiertje verder – hebben we al gezegd dat het bijzonder snel gaat op

de Fietssnelweg? – kom je in Beersel. Het hart van Lambiekland, want je struikelt er zowat over de brouwerijen. Klop eerst aan bij **Brouwerij 3 Fontein** en de **Lambik-O-Droom** waar je bij een goed glas of boterham met plattekaas zicht hebt op de imposante vatenruimte. Even verderop kom je aan de authentieke **lambiekbrouwerij Oud Beersel** – opgestart in 1882 – met het gezellige Bierhuis. En dan heb je nog **Het Boeren**, een biolandbouwbedrijf waar van 1876 tot 1960 lambiek werd gebrouwen toen als winteractiviteit voor de boerderij. Zestig jaar verder rijpt er opnieuw lambiek op het erf. Proef het op het gezellige ijs- en bierterras.

De Zenneterrassen

Eerst moet je nog wel veilig voorbij de gezellige **café-brouwerij Den Herberg** in Buizingen en dan kom je aan de volgende halte langs de Fietssnelweg: Halle. Hier stromen de Zenne en het kanaal vlakbij elkaar. De Zenne was lang onbemind in de stad als open riool die grotendeels ondergronds door het centrum liep. Maar vandaag is die vervuiling zichtbaar ver-

DE LAMBIEBROUWERIJEN LANGS DE F20

Lambiek Fabriek

Eugène Ghijsstraat 71, Sint-Pieters-Leeuw
www.lambiekfabriek.be

Brouwerij Lindemans

Lenniksebaan 1479, Vlezenbeek (Sint-Pieters-Leeuw)
www.lindemans.be

Brouwerij 3 Fonteinen | Lambik-O-droom

Molenstraat 47, Lot (Beersel)
www.3fonteinen.be

Brouwerij Oud Beersel

Laarheidestraat 230, Beersel
www.oudbeersel.com

Het Boerenerf

Sollenberg 3, Huizingen (Beersel)
www.boerenerf.info

Café-brouwerij Den Herberg

Oct. de Kerchove d'Exaerdestraat 16, Buizingen (Halle)
www.denherberg.be

Brouwerij Boon

Fonteinstraat 65, Lembeek (Halle)
www.boon.be

MEER FIETSTIPS!

De Lambiek-Geuseroute

Dieper Lambiekland verkennen? Tussen Lot en Halle volgt de Lambiek-Geuseroute het traject van de F20. Deze fietslus van 41,3 km neemt je mee langs het Hallerbos, bezoekerscentrum De Lambiek in Alseberg, geuzeste-kerij Hanssens Artisaanaal in Dworp en meer mooie haltes.

Vertrek aan de Graankaai in Halle en volg knooppunten

65 - 64 - 90 - 54 - 28 - 56 - 56 - 57 - 58 -
59 - 52 - 49 - 51 - 61 - 37 - 38 - 83 - 82 -
63 - 62 - 67 - 65

De Sierlijke Zenneroute

Stap aan Brouwerij 3 Fonteinen over op de Sierlijke Zenneroute (32 km) en ontdek de bijzondere kastelen van de Zennevallei: het kasteel van Gaasbeek, domein Groenberg, kasteel Coloma met zijn rozentuin en het kasteel van Beersel.

Volg de knooppunten

62 - 63 - 82 - 84 - 68 - 89 - 20 - 21 - 23 -
71 - 72 - 70 - 66 - 67 - 62

beterd en dat mag gezien worden. Zet je even neer aan een van de Zenneterrassen, dat zijn chillplekjes in het groen waar je kan pootjebaden aan de waterkant. Je vindt ze aan de Leiden, in het Albertpark en binnenkort komt er nog eentje bij in Buizingen.

Maak er een namiddagje Halle van, er valt meer dan genoeg te ontdekken. Op de eerste plaats de Sint-Martinusbasiliek natuurlijk, met het wonderlijke zwarte beeldje van Onze-Lieve-Vrouw. Daarvoor zakten de pelgrims al in de middeleeuwen massaal af naar het bedevaartsoord. En dan heb je nog de overweldigende graffitikunst in de Paterskerk, de gezellige winkelstraatjes, de riante villa van cellist

Adrien François Servais en het stadsmuseum Den AST.

Nog tijd voor een extra lambiekbrouwerij? Volg de F20 voorbij de stad naar **Brouwerij Boon** en proef er een traditionele Oude Geuze als afsluiter. Zaterdag is de vaste bezoekdag en op vrijdag en zaterdag is de biershop open.

HET NEDERHEMPARK IN HALLE - VLAAMS-BRABANT IN DE KIJKER

In Halle zijn de werken aan het nieuwe Nederhempark bijna achter de rug. Het natuurpark ligt naast de nieuwe woonwijk aan het kanaal Brussel-Charleroi, vlak bij het centrum van de stad, langs de F20-fietsnelweg.

Wil je graag een digitaal kijkje nemen in het park? Dat kan! Scan de QR-code en bekijk het filmpje op het YouTube-kanaal van Provincie Vlaams-Brabant (www.youtube.com/watch?v=uo4Pnp_unEU).

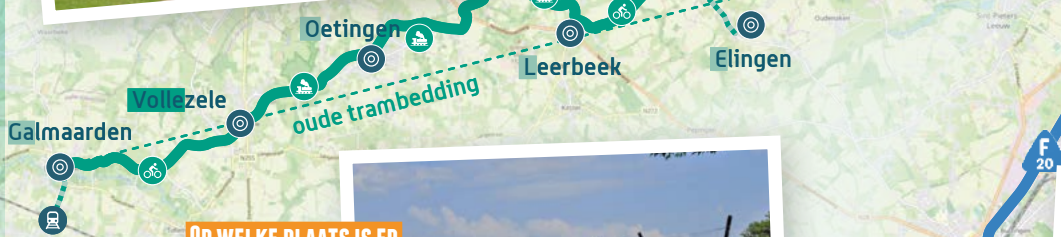
9

ONTSPANNEN DOORTRAPPEN LANGSHEEN DE VOLLEGAASROUTE

Deel jouw verhaal met ons!

WAAR ZOU JE GRAAG EEN RUSTPLEKJE HEBBEN?

OP WELKE PLAATS IS ER IETS INTERESSANTS TE ZIEN?

IS DE ONDERGROND AAN VERBETERING TOE?

We nemen je mee op een fietstochtje langsheen de VolleGaasroute, een doorfietsroute van hartje Pajottenland naar de metropool Brussel en terug. De route is nog in opbouw, dus willen we graag ervaringen sprokkelen. Helm op en trappen maar!

Haal je stalen ros van stal, want we hebben je nodig. Op zondag 26 juni stellen we jullie 'de werf' van de doorfietsroute VolleGaasroute voor. Een werf? Ja hoor, want het is een project in opbouw. De fietsroute is intussen bewegwijzerd en kan dus gereden worden. Meer nog, we zouden heel graag hebben dat zoveel mogelijk mensen die testen, zowel de functionele als de recreatieve fietser. Op die manier willen we feedback sprokkelen over de route zodat iedereen kan meewerken om van de VolleGaasroute een volwaardige doorfietsroute te maken. Je herkent de route aan bordjes met dit logo:

Neem een kijkje op www.vollegaas.be en de facebookpagina 'VolleGaas'. Je vindt er verhalen, een interactieve kaart en een platform om feedback te geven. Leuke foto's? Post ze zeker op onze Facebookpagina.

Op zondag 26 juni trappen we de VolleGaasroute in. Hou de website en Facebookpagina in de gaten.

BOEIEND ERFGOED: DE PAJOTSE BUURTTRAM

In 2022 is het exact 50 jaar geleden dat de laatste tram door het Pajottenland bolde. Een ideale gelegenheid voor Sam Van Belle, om samen met de Gooikse heemkundige kring, De Lijn en het trammuseum van Schepdaal, de tram opnieuw in het Pajotse landschap te plaatsen. Straffe plannen waar we graag meer over willen weten.

Hoe kwam je op het idee om iets te doen rond deze verjaardag?

Een paar jaar terug zag ik een artikel verschijnen van het Regionaal Landschap dat toen een oude PCC-tram aankocht in Antwerpen. Het plan was om deze in te richten als een educatief labo op Paddenbroek, waar destijds ook een tramhalte in de buurt was. Alhoewel dit project in de vriezer zit, legde het toch de basis voor het idee om iets te doen rond 50 jaar tram. Tijdens de coronapandemie kwam ik al fietsend bovendien heel wat mensen tegen die nog herinneringen hadden aan de tram of straffe verhalen van hun ouders of grootouders wisten te vertellen. De tram is dan wel niet langer zichtbaar in het landschap, zijn geschiedenis leeft duidelijk nog wel.

Wat mogen we verwachten?

In het verleden zijn er natuurlijk tentoonstellingen geweest, maar voor deze verjaardag mag het wel wat meer zijn.

Zo zijn we best heel blij dat er op de stelplaats in Leerbeek naast een foto-expo ook historische bussen te zien zullen zijn. Toch iets unieks om te komen beleven op een site die je anders enkel als pendelaar of werknemer van De Lijn zou bezoeken. Op de transite in Schepdaal zal rond die periode ook de restauratie van een tram, die bovendien echt in deze streek heeft gereden, worden afgerond. Reden te meer dus voor een feestelijke inhuldiging met een bijhorende tentoonstelling.

Waarom moeten we zeker naar de aansluitende expo in Paddenbroek komen?

Naast oude foto's, zullen er ook objecten te zien zijn. We hebben het geluk dat we heel wat stukken uit de persoonlijke collectie van René De Loecker mogen tonen. Naast gepassioneerd, is René ook een echte kenner. Hij is de auteur van zowat alle publicaties over de tram in het Pajottenland. Zijn vader werkte in Leer-

“Je kan je bijna niet inbeelden dat hier ooit een tram heeft gereden.”

beek en hij kreeg de verhalen van kinds-been mee. Voor de gelegenheid vergroten we ook alle foto's uit, zodat je als bezoeker echt een idee krijgt van de tram in het Pajottenland. Bovendien gaan we ervoor zorgen dat je een totaalervaring met trangeluiden, diorama's ... krijgt wanneer je de expo bezoekt. Er mag een beetje leven in zitten (lacht).

Vanwaar jouw interesse voor dat erfgoedstuk?

Ik heb 5 jaar in Oostende gestudeerd, waar de kusttram iedere dag in mijn leven aanwezig was. En ook vroeger, toen ik als kind met mijn grootouders naar zee ging, vond ik de tram nemen een leuke belevenis. Nu, ik ben zeker geen grote kenner of verzamelaar, maar de tram spreekt me wel aan. De letterlijke sporen die de sporen van de tram achterlieten, vormen vandaag een mooie wandelroute. Je kan je bijna niet inbeelden dat hier ooit een tram heeft gereden. Ook dat vind ik een interessant gegeven.

Heb je nog zotte dromen of plannen voor het tramerfgoed in het Pajottenland?

Het zou fijn zijn mocht de tram, of beter het tramerfgoed, opnieuw een maatschappelijke functie opnemen in de regio. Vroeger was de tram immers ook een sociaal gegeven: er werd al eens een kaartje gelegd op de tram, vriendschappen werden gesmeed op weg naar werk of huis ... In de streek zijn de tramsporen dan wel niet bewaard gebleven, heel wat stelplaatsen zijn dat nog wel. Denk maar aan het 'Vetkot', de gemeentelijke loods in Lennik. Waarom niet opnieuw leven

brengen in die oude stelplaatsen en ze zo opnieuw een ontmoetingsfunctie geven? Een café, een restaurant ... Ik weet van tramkenner Pierre Dedobbeleer dat in Koersel een oude stelplaats omgevormd

is tot een brouwerij met café. Of een toeristische tramlijn lijkt me ook wel leuk (lacht). In Engeland zijn er zo wel verschillende voorbeelden, die bovendien rendabel zijn.

50 JAAR LAATSTE TRAM LEERBEEK-BRUSSEL

Op **10 en 11 september 2022** kunnen nostalgici en nieuwsgierigen terecht in zowel het trammuseum in Schepdaal als op de stelplaats van De Lijn in Leerbeek. Je ontdekt er niet alleen oude foto's, maar ook unieke trams en historische autobussen. Pendelen tussen de twee sites kan je al lang niet meer met de tram, maar voor dat weekend wel met een speciale expobus.

De tentoonstelling van Leerbeek krijgt **vanaf 17 september** een vervolg in plattelandscentrum Paddenbroek. Gelegen vlakbij de oude tramroute Leerbeek-Ninove kan je er tot 25 september tijdens de weekends foto's, schaalmodellen, diorama's ... bezichtigen.

12

60 JAAR TRAMMUSEUM

We hebben er nog één in België, een site die integraal bewaard bleef als buurtspoorwegstelplaats: het Dilbeeks trammuseum. Schepdaal lag op de 23 kilometer lange drukke lijn tussen Brussel en Ninove. Op deze plek vonden trams onderdak en werden ze hersteld, was het trampersoneel thuis en stapten reizigers op. De eerste gebouwen dateren van 1888, ten tijde van koning Leopold II. De stelplaats paste volledig in de strategie van Belgische Buurtspoorwegen om de regio's – zoals het Pajottenland – die door de treinen niet werden aangedaan, bereikbaar te maken. Via de tramlijn konden zowel personen als goederen vervoerd worden en het was een groot succes. Van 1910 tot 1929 werd de lijn beetje bij beetje geëlektrificeerd. De concurrentie met het autoverkeer groeide en de trams werden vervangen door bussen. De stelplaats raakte in onbruik en werd in 1962 ingericht als museum. Sindsdien heeft het museum zelf een boeiend parcours afgelegd, met verschillende beheerders, veranderende collectiestukken, makkelijke en moeilijkere jaren. In 1993 werd de plek officieel beschermd, samen met haar unieke collectie tramrijtuigen. Het museum omvat onder andere een platte goederenwagon uit 1886, een stoomlocomotief uit 1906 en een open zomerrijtuig uit 1912. Ook het unieke koninklijke tramrijtuig van Leopold II kan je er ontdekken.

MEER INFO

www.heemkunde-gooik.be

EEN ARCHIEF VOL BEWEGING

Zestig jaar trammuseum en geschiedenis sinds 1884 mondt niet alleen uit in een collectie aan historische rijtuigen en een erkende industrieel erfgoed site, maar ook in een rijkgevuuld archief. Tot een jaar geleden lagen tal van historisch waardevolle documenten her en der verspreid en waren ze eerder onbemind dan ongekend. Gelukkig waren Michel, Siegrid en Edith er om de boel letterlijk in beweging te zetten. Samen stampten ze ondertussen een heuse archief- en depotwerking uit de grond.

Jullie gingen aan de slag met de grot van Ali Baba in het museum.

Siegrid: "Naar aanleiding van de opening van onze expo '60 jaar trammuseum' hebben we heel wat gevonden.

Edith: "Ja, maar de archieven stonden al veel langer op de planning. Het is namelijk zo dat je als museum niet erkend kan worden, als je geen uitgebouwde archiefwerking hebt. Jammer genoeg had niemand hier vroeger echt de moed voor."

Siegrid: "Alles lag hier wel nog, maar het was een grote wanorde. In het begin was het dus een serieus zoeken. Verschillende vrijwilligers wisten hier en daar wel wat oude foto's of krantenknipsels liggen, maar het overzicht ontbrak."

Hoe zijn jullie er dan aan begonnen?

Siegrid: "We zijn begonnen door een bezoek te brengen aan VlaTAM (*het Vlaams Tram en Autobus museum nvdr.*), waar ze zo goed als alle archieven van de toenmalige buurtspoorwegen bewaren.

Het VlaTAM heeft immers een uitzonderlijke overeenkomst met het Rijksarchief waardoor ze het volledige archief bij hen in Berchem mogen bewaren. Schepdaal is binnen dit grote netwerk maar een klein puzzelstukje. Door een bezoek te brengen aan deze instelling, kon ik ons eigen archief beter plaatsen binnen het grotere nationale geheel."

Edith: "We hadden eveneens een methode nodig om alles gestructureerd aan te pakken, maar ook in Antwerpen hebben ze nog geen systeem dat werkelijk op punt staat."

Michel: "Dat is ook een beetje een wederkerend basisprobleem van dit soort musea. De stichtvaders als het ware, hadden vooral aandacht voor het rollend materieel: de voertuigen zelf dus. Archiefmateriaal was er wel, maar het werd gewoon in het beste geval bij elkaar gestapeld of af en toe gebruikt als attriboot voor een mannequin bij de inkleding van een tram of een expo."

Siegrid: "Begeleid door ZENDER zijn we vorig jaar gestart met de inrichting van de verdieping van het voormalige stationsgebouw en hebben we de basis gelegd voor de ontsluiting van het archief. We maakten een draaiboek met een jaarplanning, poetsten drie kamers volledig op, deden de nodige schilderwerken en kochten opslagmeubilair aan."

EEN MUSEUM IN BEWEGING

Siegrid, Michel en Edith zijn maar enkele van de vele vrijwilligers die de handen uit de mouwen steken bij het Trammuseum. Ongeveer 20 vrijwilligers zijn er iedere week in de weer: ze restaureren de trams, onthalen het publiek, werken aan de sporen... Het is dankzij hen dat sinds dit voorjaar de trams weer echt in beweging zijn op de site. Voor speciale gelegenheden rijden ze bij goed weer de trams uit de loodsen en kan je ze op het binnenplein bewonderen.

Welke stukken vinden we binnenkort terug in de nieuwe meubels?

Siegrid: "Foto's en krantenknipsels, maar ook de personeelsregisters, kasboeken en de jaarboeken van de stelplaats sinds 1885. Deze jaarboeken van de Nationale Maatschappij van de Buurtspoorwegen hebben we in kopie voor de periode 1885 tot 1889, maar vanaf het jaar 1890 bewaren we de originelen. Deze laatste reeks is bovendien compleet en bevat heel wat informatie over bijvoorbeeld ongevallen waarbij de tram betrokken was. Zulke stukken zijn zeker ook interessant voor de geschiedenis van de tram in het Pajotteland, want ze vertellen het verhaal, het sociale aspect, achter de rijtuigen en

de tramlijn. Door deze informatie te vergelijken met bijvoorbeeld historische kranten krijgen we echt een blik op de mensen achter de cijfers."

De negentiende-eeuwse administratie is een echte schat voor Edith en Michel.

Siegrid bij haar favoriete object uit het Museum: het koersbord van de lijn Brussel-Ninove.

Tot slot: een goede archivaris of collectiebeheerder heeft een calamiteitenplan en weet zijn topstukken op tijd te redden. Voor welke objecten zouden jullie meteen het depot inrennen bij een nakende ramp?
Siegrid: "Ah, ons koersbord! Het is wel zwaar, maar ik zou het meteen redden (lacht). Het is bovendien het enige bord dat van deze lijn, onze lijn Brussel-Ninove, bewaard bleef."

Edith: "Ik pak daar die drie boeken! Dat zijn echt unieke stukken."

Michel: "Ik draag mee (lacht). Ja, dat zijn echt typisch negentiende-eeuwse administratievoorbeelden met bovendien een heel mooie kaligrafie en een schat aan historische informatie."

MEER INFO

www.tramsite-schepdaal.be

FALCO FIETSBAR: WAAR FIETS- BELEVING CENTRAAL STAAT

Hij geeft fietsadvies en bedient de klanten in de koffiobar, zij maakt haar handen vuil wanneer ze fietsen herstelt of opbouwt. Bij Falco fietsbar in Halle gaan Gert-Jan Staelens en Ellen De Broyer volop voor 'fietsbeleving'. Een concept dat gegroeid is vanuit een passie voor het fietsen.

De deuren van de gloednieuwe Falco fietsbar aan de Klinkaert 3 in Halle staan wijd open voor al wie interesse heeft in fietsen of gewoon zin heeft om te genieten van een koffie en een stukje taart. Twee gepassioneerde mensen staan er klaar met tips en advies om iedereen onder te dompelen in de wereld van de fiets.

Grenzen verleggen

"Op mijn 16e begon ik met wedstrijden rijden op de weg. Vooral het fysieke aspect van het fietsen sprak me aan, maar na 10 jaar had ik de omgeving wel gezien", steekt Gert-Jan van wal. Dus ging hij zijn grenzen verleggen. "Steeds ietsje verder, steeds avontuurlijker, steeds uitdagender... Met de georganiseerde langeafstandsuitdagingen als climax", gaat hij verder.

Meer dan een fietswinkel

Voor Ellen heeft het fietsverhaal een andere dimensie: "Ik fiets vooral functioneel van thuis in Gooik naar onze fietsbar in Halle en terug. Voor mij is dat de perfecte manier om mijn fysiek en mentaal welzijn op peil te houden. En neen, ik twijfel nooit om toch de wagen te nemen, zelfs niet bij slecht weer. Het is een mindset en bovendien is fietsen de meest efficiënte manier om in een stad snel op je bestem-

ming te komen", legt ze uit. Of ze altijd al graag bezig was met techniek? "Het zal ergens wel altijd al in me gezeten hebben. Op een bepaald moment heb ik besloten een opleiding fietsenmaker te volgen in avondonderwijs. Na mijn stage wisten Gert-Jan en ik dat we geen klassieke fietswinkel wilden openen, maar een concept waar beleving centraal staat. Onze fietsbar is hier het resultaat van", lacht ze.

"We stellen fietsen samen op maat."

Je fiets als perfecte match

Gert-Jan en Ellen vinden het belangrijk om kwaliteit te bieden en zich te specialiseren in wat ze aanbieden. "We zetten in op duurzame, bij voorkeur lokale merken. Zoals de Norta voor de elektrische fiets en de Cinelli voor de avontuurlijke fiets. Belangrijk is dat wij op maat werken. We zoeken de perfecte match tussen wat de mensen willen en wat ze doen met de fiets. Op die manier stellen we een fiets samen", legt het koppel uit. Bij Falco fietsbar kan iedereen terecht voor advies. "Maar onze specialisatie is de gravelbike, een veelzijdige fiets om verschillende soorten ondergronden te trotseren."

Samen op de fiets

Bij Gert-Jan blijft het niet louter bij advies en verkoop. Elke woensdagavond springt hij

Ellen en Gert-Jan openen de Falco Fietsbar op de Beestenmarkt in Halle, maar namen intussen hun intrek in een pand aan de Klinkaert.

ook op de fiets met iedereen die zin heeft in wat avontuur. En elke eerste zondag van de maand organiseert Falco fietsbar ook de 'social ride' voor een goed doel.

Lokaal en duurzaam hapje en drankje

Wie zin heeft in een koffie of een dorstlesser en een heerlijk hapje, vindt hier ook zijn gading. "We bieden zelfgemaakte taart aan en duurzame dranken. Zo is onze koffie afkomstig uit een Antwerpse koffiebrandery die rechtstreeks samenwerkt met boeren uit Oman en Nicaragua. We schenken ook lokale fietsbierjes, zoals de Kwaremont en zelfs de Thrive, een recuperatiebier zonder alcohol."

MEER INFO

www.falcofietsbar.be
en Facebook Falcohalle

15

WEDSTRIJD

ZIN OM MET TWEE IN EEN AANGENAAM FIETSDECOR TE GENIETEN VAN EEN DRANKJE EN EEN STUKJE HUISGEMAAKTE TAART? OF KUN JE NOG WEL WAT FIETSSPULLETJES GEBUIKEN TER WAARDE VAN 25 EURO?

Waag dan je kans en stuur ons het juiste antwoord op de volgende vragen. Uit alle juiste antwoorden trekt een onschuldige hand twee winnaars.

**Wat is de naam van het recuperatiebier dat je bij Falco Fietsbar kunt drinken?
Welke dag tijdens de week kun je met Gert-Jan op avontuurlijke fietstocht?**

Mail je antwoorden (met vermelding van je contactgegevens) voor 30 september 2022 naar annelies.desmet@dilbeek.be of stuur het op naar CC Westrand, t.a.v. Annelies Desmet, Kamerijklaan 46, 1700 Dilbeek.

‘BEEWEGEN’ VAN KAPEL NAAR KAPEL

Anne-Mie aan de slag bij de inventarisatie van de Pajotse kapellen.

Kerken, kapellen en kruisen zijn essentiële bouwstenen van het unieke Pajotse landschap. Ze vormen knooppunten in een eeuwenoud netwerk van bewegingen en processieroutes. Het lijken vandaag relictten uit een lang vervlogen verleden, maar steeds meer gemeenten hebben oog voor hun waarde en werken aan een toekomstvisie. Anne-Mie Havermans helpt hen hierbij.

Waarom zijn kapellen zo verbonden met het Pajotse landschap?

Kapelletjes op kruispunten dienden als houvast, zowel voor reizigers als voor gelovigen op bedevaart. Ze zijn sinds oudsher herkenningspunten in het landschap en liggen vaak op een van de vele zogenaamde ‘beewegen’ of bedevaartswegen die ooit door deze streek liepen. Een kapel zoals de Woestijnkapel in Gooik ligt zelfs op het pad richting Santiago de Compostella. Het Stokske-ten-Halve in Borchtlombeek, een stenen kruis uit 1760, staat niet toevallig halverwege de bedevaartsweg van Aalst naar Halle. Zoiets gaf de pelgrim moed ... of net niet.

Ze maakten ook deel uit van het dagelijkse leven ...

Zeer zeker, want devotie in het algemeen was tot ver in de 20ste eeuw een belangrijk deel van het dagelijkse leven. Processies langs verschillende kapelletjes waren een gebeurtenis in zowat ieder dorp en bij allerlei gelegenheden werd er wel een kaarsje gebrand in een kapel. Elk gezondheidskwaaltje had zijn eigen heilige. Gelovigen met tandpijn trokken op zondag naar het ‘Kappelleke Tandpijn’

“Elke kapel heeft haar waarde en vertelt een interessant verhaal.”

aan de voet van de Ledeberg in Pamel. Bij oogproblemen kon je naar de Sint-Alenakapel in Dilbeek om de ogen uit te wassen in de Alenaborre. Aan de Kapel-ten-teut in Pepingen riepen gelovigen dan weer de hulp in van Sint-Servaas 'opdat de koeien veel melk en goede boter zouden geven, de kiekens veel eieren zouden leggen, de merries op tijd zouden veuleren en de zeugen en konijnen veel jongen zouden kweken'. Een uitstap naar de plaatselijke kapel was vaak ook een toeristisch uitje. Een bezoek aan de Kluiskapel was voor de schoolkinderen van Affligem bijvoorbeeld een vaste afspraak. Ook Lourdes was een echte trekpleister voor katholiek Vlaanderen. En als je niet naar Lourdes kon, kwam Lourdes wel naar jou! Overal in Vlaanderen schoten Lourdesgrotten uit de grond, zoals in Oetingen, Vlezenbeek, Poelk

en Halle. Soms ontstond er zelfs een heus bedevaartspark, zoals in Teralfene: naast een grot vinden we hier ook een kruisweg met 15 afzonderlijke kapelletjes.

Wat weten we over de oudste kapelletjes?

De alleroudste kapellen werden opgericht uit devotie of als herinnering aan een heilige zoals Sint-Amandus of de Heilige Wivina, die ooit op die plek verbleef. Dit gebeurde opvallend vaak in de buurt van een bron. Soms is de ontstaansgeschiedenis ook in mysterie gehuld. Zeker op de plekken waar een beeld of kruis de kapel voorafgingen. Zo werd de Woestijnkapel in Gooik gebouwd op de plaats waar een kruisbeeld tot driemaal toe opdook, nadat het naar de kerk werd gebracht. Ook de Garennekapel in Herne werd opgericht op de plaats van een struik waar een meisje tot driemaal toe hetzelfde beeldje van Onze-Lieve-Vrouw vond.

Heel veel kapelletjes zijn opgericht door privépersonen. Waarom deden ze dat?

In de negentiende en twintigste eeuw verschenen er inderdaad heel veel privékapelletjes, ook hier in het Pajotteland. Meestal was dat uit dankbaarheid. In de Biesemanskapel in Sint-Martens-Bodegem hangen nog steeds de oude kruiken van Anna-Maria Biesemans die genas na een bedevaart naar Scherpenheuvel in 1888. Of wat denk je van de Stomme Kapel in Herne, opgericht door

Een bidmoment bij de Sint-Hubertuskapel tijdens de Maria- en Sacramentsprocessie in Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek (2021).

Modest Wieland die door een beroerte niet meer kon spreken. Na de bouw van de kapel keerde zijn spraak immers als bij wonder terug. Een ander interessant monument is de kapel van de Pauselijke Zoeaaf uit 1870 in Pamel. Ze herinnert aan een jonge, ongetrouwde molenaarszoon die naar Rome trok om er als zoeaaf het pauselijk grondgebied te gaan verdedigen, maar na de dood van zijn vader en broer terugkeerde om het familiebedrijf voort te zetten. Zo

“Een kapel in Lombeek was in 1954 de mooiste kapel van Vlaanderen!”

heeft elke kapel wel een eigen verhaal, dat vandaag meestal nog enkel bij de oudere buurtbewoners gekend is. Het is dus hoog tijd om dit allemaal goed te documenteren.

Waren er ook verenigingen of gebeurtenissen die de oprichting van kapelletjes stimuleerden?

Katholieke verenigingen, zoals de Boerinnenbond, zorgden voor de bouw van Maria-kapelletjes over heel Vlaanderen. In onze regio staan nog wel wat voorbeelden van deze typisch driehoekige kapellen in wit en blauw die in 1936 op hun initiatief werden geplaatst. Ook het Mariajaar 1954 veroorzaakte een golf aan nieuwe kapellen. Er was toen zelfs een heuse ‘kapelverkiezing’. De mooiste kapel van Vlaanderen? Het kapelletje gebouwd door Omer Schets in Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek!

In het Pajottenland vinden we soms ook kruislieveheren terug op markante kruispunten. Toeval?

Nee, vaak gaat de geschiedenis van deze kruisen zeer ver terug. Ze moesten het dorp beschermen of dienden als landmark op verbindingswegen. Sommige werden later vervangen door een kapel. Af en toe verwijzen ze naar een dramatische gebeurtenis. Zo staat in Kattem een stoer kruis uit 1783 als herinnering aan Frans Carlier, die er stierf na een fataal ongeval met een kar.

Je hebt ondertussen honderden Pajotse kapelletjes gezien. Heb je een favoriet?

Kiezen is moeilijk, elke kapel heeft haar waarde en vertelt een interessant verhaal. Maar als ik er dan toch ééntje moet kiezen, ga ik voor een pijlerkapel in de Windmolenstraat in Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek. Deze kapel uit 1910 is met veel vakmanschap uitgevoerd in blauwe hardsteen en sluit mooi aan bij een eeuwenoude traditie. Dergelijke kapellen zijn vrij zeldzaam, maar in onze regio worden gelukkig nog enkele fraaie voorbeelden uit de achttiende eeuw gekoesterd.

GEZOCHT!

Voor het onderzoek van kapellen in Dilbeek, Affligem, Gooik, Herne, Lennik en Pepingen is Anne-Mie nog op zoek naar informatie. Liggen er op jouw zolder nog oude foto's of ken je nog straffe of ontroerende verhalen over bepaalde kapelletjes? Laat haar dan zeker iets weten (ioed@zender.be – 0485 78 47 35).

De familie Leemans draagt mee zorg voor een kapel van de Boerinnenbond in Borchtlombeek. De vrouwen van het gezin poseren in 1938 hier trots voor de kapel.

UIT IN DE REGIO

JULI

VR 1.07
AVONDWANDLING
Parking den broebel Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek

VR 01.07
MUZIEK Stef Kamil Carlsens solo
CC de Ploter
Kasteel van Kruikenburg

VR 1.07
PARKCONCERT Doc's reflection, Frituur Paula
Pastoriepark Liedekerke

ZA 2.07
OPENDEURDAG Beheer-werkdag Ter Molleken
Natuurpunt Pepingen
Start wandelpad Ter Molleken Gook

ZA 2.07
TENTOONSTELLING Spieringen Buurt
Hey Hof Vollezele

ZA 02.07
FESTIVITEIT Kick-off 40 jaar Ploter
CC de Ploter
Kasteel van Kruikenburg

ZO 3.07
RONNELMARKT
Groenstraat, Ternat

ZO 3.07
UIT STAPPEN Merkwaardig Schepdaal
Thematische wandeling met gids
Westrand

ZO 3.07
RONDELEIDING Bezoek aan de St Martinusbasiliek in Halle
FERM Sint-Pieters-Kapelle
Polyvalente zaal Sint-Pieters-Kapelle

ZO 3.07
WANDLING VLINDER-initiatiewandeling voor kinderen en volwassenen
Natuurpunt Sint-Genesius-Rode en Linkebeek
Parking Kerkhof Sint-Genesius-Rode

ZO 3.07
LEZING Gratis lezing erfgoed
De beginjaren van het Sint-Jozefsinstuut met Dirk Lindemans
CC de Ploter
Kasteel van Kruikenburg

ZO 3.07
FILM Nobody has to know
CC de Meent

DI 5.07
FESTIVITEIT Vlaams Feest Dilbeek
Vrouwen zingen Boudewijn de Groot met Els Dottermans, Andrea Croonenberghs en Barbara Dex
Kasteelhoeve Dilbeek

WO 6.07
WANDLING Rondom Ternat
Wandelclub Kruikenburg vzw
Parochiezaal Sint-Jozef Ternat

DO 7.07
MUZIEK Roosdaal Zomert!
Les Paulains Flandriens (akoestische Belpop hits)
GC Het Koetshuis Roosdaal

VR 8.07
THEMAWANDLING Anders dan anders
Sparkling steps (gelinkt aan HSP en hoogsensitieve HSS)
Raspaillebos, parking El Faro, Heirbaan 135, Galmaarden

VR 08.07, ZA 09.07
EN ZO 10.07
THEATER Circus Ronaldo
Sano io?
CC de Ploter
Kasteel van Kruikenburg

ZA 09.07
MUZIEK Vlaanderen Feest met De Bende, Mama's Jasje en The Amazing Flowers
CC Coloma
Colomapark

ZO 10.07
FESTIVITEIT 1770 zomert
Gezinevent met initiatie 'Kijk ik fiets', workshops, lokale verenigingenmarkt, randomisatie en optreden van 'Grenslander'
Pastoriepark Liedekerke

ZO 10.07
FILM West Side Story
Halfhoogstrijden
CC de Meent

MA 11.07
MUZIEK 11 juli feest
Dana Winner
CC 't Vondel

WO 13.07
OPENLICHTFILM Spider Man
No Way Home
CC 't Vondel
Stadscentrum Halle skatepark

DO 14.07
WANDLING Wandelen in onze streek
OKRA-trefpunt Beersel / Gemeentelijke Feestzaal Beersel

DO 14.07
MUZIEK Roosdaal Zomert!
Fête Laweit (swingband)
GC Het Koetshuis Roosdaal

VR 15.07
AVONDWANDLING
Parking den broebel Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek

VR 15.07, ZA 16.07
EN ZO 17.07
FESTIVITEIT Waanzinnig Weekend Herfelingen
Feestweide WAVE Herfelingen

ZA 16.07
FESTIVITEIT Pajotse Truckshow
Feestweide WAVE Herfelingen

ZO 17.07
WANDLING Vlinder-wandeling
Natuurpunt Pepingen
Parking bos Terrijst Pepingen

ZO 17.07
OPENLICHTFILM Vicky Christina Barcelona
Park van Lembeek
CC 't Vondel

DI 19.07
SPORTACTIVITEIT Lange fietstocht van 60 km met Okra Alsemberg
Okra Alsemberg
De Moriaan Alsemberg

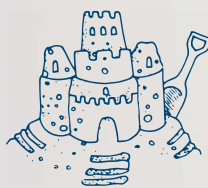
WO 20.07
SPORTACTIVITEIT Beach Club Blankenberge (13+)
Puls Ternat

DO 21.07 TOT ZO 24.07
FOODTRUCKFESTIVAL SMA(A)JK - Halle
Kasteelpark Lembeek

ZO 24.07
WANDLING 18e Bumkes-tochten
Dorpscomite Bogaarden / 't Schoolhuys Bogaarden

VR 29.07
AVONDWANDLING
Parking den broebel Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek

ZO 31.07
WANDLING 26e Taalgrenswandeling Pajottenland - Promenade le long de la frontière Pajottenland-Roman País
Halfhoogstrijden Bellingen
Zaal De Kring Pepingen

AUGUSTUS

WO 3.08
SPORTACTIVITEIT VR Experience
Gemeentehuis Ternat

VR 5.08
MUZIEK Parkconcert
Doc's reflection, Frituur Paula
Pastoriepark Liedekerke

VR 5.08
MUZIEK Retro Avond
Pastorietent Dworp

ZO 7.08
UIT STAPPEN Op stap met Wivina en Emwara
Thematische wandeling met gids
Westrand - Cultuurcentrum Dilbeek

WO 10.08
WANDLING Fithoudertjes - wandelingen 7 à 8 km in het Pajottenland en Zennevallei
Pasar Halle

DO 11.08
WANDLING voor chronisch zieken
Effen Weg vzw
Breugelkerkje Ifterbeek

VR 12.08
AVONDWANDLING
Parking den broebel Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek

ZO 14.08
WANDLING Lennikse Feestentocht
Lennikse Windheren
Gemeenteschool 't Rakkertje Lennik

ZO 14.08
WANDLING Eetbare-natuur-wandeling
Huisje Mostinckx doorlopend geopend
Natuurpunt Dilbeek
Parking Sint-Martens-Bodegem

MA 15.08
FAMILIEFIETSTOCHT Pasar Zomert
Op stap met de Kartuizers en 3 Provinciën
Pasar Herne
Parochiaal Centrum Herne

MA 15.08
SPORTACTIVITEIT Bikelifé
Duathlon Halle 2022
Endurance Sports Halle vzw
Stationsplein Halle

MA 15.08
RONNELMARKT braderie
Huizingen
Markt Huizingen

MA 15.08
RONNELMARKT Dreef Ternat

WO 17.08
Koezio escape room (13+)
Puls - Ternat

DO 18.08
WANDLING Lennikse Feestentocht
Lennikse Windheren
Gemeenteschool 't Rakkertje
Sint-Kwintens-Lennik

DO 18.08
MUZIEK Roosdaal Zomert!
Early Pedestrian (finalist Zennetoer - Alternative/punk/rock 'n roll) & NEVA (juryprijs Zennetoer - indie/synthpop)
GC Het Koetshuis Roosdaal

DO 18.08
FESTIVITEIT Zomeravond #1
Samen koken met de Kastrol en kampvuurconcert met The Fortunate Few
Westrand
op locatie in Dilbeek

DO 18.08
WANDLING Lennikse Feestentocht
Lennikse Windheren
Gemeenteschool 't Rakkertje
Sint-Kwintens-Lennik

DO 18.08
WANDLEN in onze streek
OKRA-trefpunt Beersel
Gemeentelijke Feestzaal Beersel

ZA 20.08
MUZIEK Zomeravond #2
concert Het Blauwe Uur, muziek bij schemering met Evelien Vaneyseyndeyk (harp), Alon Sariel (mandoline) en Sevak Avanesyan (cello)
Westrand
Kerk Sint-Martens-Bodegem

ZA 20.08
STRAATTHEATER STRAPATZEN
Centrum Sint-Pieters-Leeuw

ZO 21.08
STRAATTHEATER STRAPATZEN
Centrum Ternat

ZO 21.08
WANDLING Glooiend Gaasbeek
Kasteel van Gaasbeek

DO 25.08
OPENDEURDAG Ter Pede - maaien
Natuurpunt Dilbeek
Ter Pede Dilbeek, Sint-Anna-Pede

DO 25.08
MUZIEK Roosdaal Zomert!
Astro Zeniko (coverband met blazers) & Bal Merklez (live klezmer & balkanbeats)
GC Het Koetshuis Roosdaal

DO 25.08
FESTIVITEIT Zomeravond #3
samen koken met de Kastrol en kampvuurconcert met KokHer
Westrand
op locatie in Dilbeek

VR 26.08
AVONDWANDLING
Parking den broebel Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek

VR 26.08
DANSVOORSTELLING Dansfeest S-Plus Galmaarden
S-Plus Brabant
Zaal Willem Tell Galmaarden

VR 26/08
MUZIEK Parkconcert
Alice Mae, Gunther Levi, Silicon Carne, Karmasuits, Red Hot Chili Peppers
Tribute: "Californicated", Alternative Nation met Tom De Man
Pastoriepark Liedekerke

VR 26.08 & ZO 27.08
FESTIVAL Rock Ternat 2022
Sportcentrum Ternat

ZA 27.08
RONDELEIDING Nacht van de Vleermuis
Vleermuizenwerkgroep Myotis i.s.m. Natuurgidsen Zuidwest-Brabant
CC de Meent

ZA 27.08 & ZO 28.08
Lambikstoempers Bierweekend
Bezoekerscentrum de Lambiek - Alsemberg

ZO 28.08
OPENLICHTFILM Pinocchio
CC 't Vondel
Park van Buizingen

ZO 28.08
WANDLING 23e Baljuw-tochten
Parel van het Pajottenland
GC Baljuwhuis Galmaarden

ZO 28.08
WANDLING Griezel(?) - SPINNEN-Wandeling
Natuurpunt Sint-Genesius-Rode en Linkebeek
Parking Kerkhof Sint-Genesius-Rode

ZO 28.08
GEZINSWANDLING in eigen Gemeente
gevolgd door BBQ
Pasar St-Pieters-Leeuw
Parking Site 'Oud Wilgenhof' Sint-Pieters-Leeuw

WO 31.08
FESTIVITEIT Warandedag
Warandepark
CC 't Vondel

WO 31.08
OPENLICHTFILM Mama Mia
Here We go Again
Warandepark
CC 't Vondel

SEPTEMBER

DO 1.09
EXPO Archeologiedagen
Op visite bij de kasteelheer, natuur en erfgoed in het provinciedomein Provincie Vlaams-Brabant Provinciedomein Huizingen

VR 2.09
OPENDEURDAG 14de editie
Open Bier Dagen
Brouwerij 3 Fontainen Lambik-O-droom Brouwerij 3 Fontainen Lot

ZA 03.09
FILM Zomeravond #4
Openluchtfilm – bepaal zelf de film

Westrand parking
ZA 3.09
FESTIVITEIT Feestelijk openingsweekend
CC de Meent/Bib Beersel

ZA 3.09
BEURS Rulbeurs devotionalia en prent-kaarten
Cultuur- en Heemkring Sint-Gertrudis Parochiehuis Sint-Gertrudis Ternat

ZA 3.09
KLASSIEK Françoise Vanhecke, Jean Van der Schueren en Alice Toen
Musica@Parola Kerk Sint-Martens-Bodegem

ZO 4.09
WANDELING In de voetstapen van de Duitse soldaten
Station van Bodegem

ZO 4.09
Bruegelfestijn
Gemeentelijke Feestzaal Beersel

VR 09.09
THEATER De Verooveraars
Jong theatertalent maakt eigen voorstelling

Westrand
ZA 10.09
AVONDWANDELING
Parking den broebel Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek

ZA 10.09
WANDELING Pajottentocht
Dais vzw

Zaal De Kluis Ledeborg
ZA 10.09, ZO 11.09 & MA 12.09

EETFEESTIJN De Ware Broeders Herfelingen
Bavocentrum Herfelingen

ZA 10.09
KLASSIEK Mannenkoor Kratzfuss o.l.v. Philippe Souvage

Musica@Parola Kerk Sint-Martens-Bodegem

ZO 11.09
BEGELEIDE UITSTAP Nazomerplanten

Natuurpunt Roosdaal kerk van OLV Lombeek

ZO 11.09
SPORT- EN JEUGDACTIVITEITEN Herne Pakt Uit

Repair Café
Gemeentelijke Feestzaal Beersel

DO 15.09
WANDELING Wandelen in onze streek

OKRA-trefpunt Beersel Gemeentelijke Feestzaal Beersel

VR 16.09
OPENDEUR Dans: Ballroom en Latin

Dansclub Groot-Beersel vzw Gemeentelijke basisschool Huizingen

VR 16.09
THEATER Voorjaars-ontwaken – Wolf Wolf
Westrand

ZA 17.09
OPENDEURDAG hooien Hulsbroekbos

Natuurpunt Roosdaal de grof van Poelk Roosdaal

ZA 17.09
KLASSIEK Heleen Goeminne en Lise Vandersmissen

Musica@Parola Kerk Sint-Martens-Bodegem

ZA 17.09
MUZIE Hommage à Brel – Filip Jordens

CC de Plotter
ZO 18.09
BONENWANDELING

Natuurpunt Dilbeek Thaborberg Dilbeek

ZO 18.09
UIT STAPPEN Langs Bodegemse straten en beken – Thematische wandeling met gids

Westrand
DI 20.09
LEZING Wat kan een persoon met dementie nog regelen?

Alzheimerliga Pajottenland CC 't Vondel

WO 21.09
LEZING De toekomst van de ruimtevaart – Stijn Ilsen

Westrand Kasteel La Motte

WO 21.09
DANS Diptych – Peeping Tom

Westrand
DO 22.09
THEATER Deschonecompnie & comp. Marius: Rigoletto

CC de Meent – Alseberg/Beersel

DO 22.09
THEATER MT De Kolonie – De Wordenaar (Bruno Van den Broecke)

CC de Plotter
DO 22.09
HONOR Els De Schepper ziet ze vliegen

Westrand
VR 23.09
MUZIEK Culturele herinspelings Stalhuth-orgel

Basiliek Halle CC 't Vondel

VR 23.09
AVONDWANDELING
Parking den broebel Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek

VR 23.09
THEATER Rigoletto – deschonecompnie

Westrand
ZA 24.09
OPENDEURDAG Werken in de natuur

Natuurpunt ternat Jubileumbos Ternat

ZA 24.09
KLASSIEK Paul De Maeyer en Arina Tsytenok

Musica@Parola Kerk Sint-Martens-Bodegem

ZA 24.09
JAARMARKT Lot

Centrum Lot
ZA 24.09
DANS Bollylicious – Sitara

CC de Meent Alseberg/Beersel
ZA 24.09
CONCERT jongeren BPM van Compagnie POC (7+

Buitenlocatie in Halle CC 't Vondel

ZO 25.09
Podcastzondag
Sfeervolle locatie in Halle CC 't Vondel

ZO 25.09
WANDELING Hof-ten-Hout-wandeling

Pasar St-Pieters-Leeuw Sint-Genesiuskerk Sint-Genesius-Rode

ZO 25.09
WANDELING Elbeekwandeling

Natuurpunt Gooik en Natuur-gidsen Zuidwest-Brabant Parking Gamma Halle

ZO 25.09
SEIZOENSWANDELING Kesterheide (herfst)

Natuurpunt Gooik Vzw Paddenbroek Gooik

ZO 25.09
WANDELING 21e Levenslustige wandeltocht

Levenslust vzw - Sportzaal Levenslust vzw Lennik

DI 27.09
MUZIEK De hond van Brückner (en de kat van Mozart)

GC Herne
WO 28.09
WERELDMUZIEK Toernee Mondial on Stage April

Verch en Cody Walters (Can) Westrand

DO 29.09
CONCERT Lenoise: A tribute to Neil Young's 'Harvest' 50

CC de Meent Alseberg/Beersel
VR 30.09
MUZIEK Double bill Jazz-concert: Eliott Knets & Jonathan Collin

CC de Meent Alseberg/Beersel
VR 30.09
MUZIEK Tom De Beuckelaer op piano

CC de Plotter

KINDERAANBOD

JULI

VR 1.07
Startdag Schatten van Vlieg in Pajottenland & Zennevallei
Ontdek alle locaties op www.schattenvanvliegpajotzenne.be

VR 1.07
FILM Zeppos: Het Mercatorspoor (+10)
Westrand Theaterzaal

VR 1.07
Startdag Zomerspeelplekken Vrije Tijd Dilbeek
Bosstraat en Alenabos Dilbeek

AUGUSTUS

VR 26.08 & ZA 27.08
OPENLUCHTVOORSTELLING Stok Paard Prins (+3)
van 4Hoog Westrand Op locatie in Dilbeek

ZO 28.08
OPENLUCHTFILM Pinocchio
Park van Buizingen CC 't Vondel

WO 31.08
Warandedag
Warandepark CC 't Vondel

SEPTEMBER

VR 2.09
Boekenkaftdag Ezelsoor
CC de Moelie en CC de Plotter

ZA 03.09
Ezelsoor Boekenkaftdag
CC 't Vondel en Westrand

ZO 18.09
DANSVOORSTELLING Drrraai (+3)
van tout petit Westrand

ZO 18.09
THEATER PicCoLo (+2,5)
van Sprookjes enzo CC de Plotter

VR 23.09
THEATER Jongen (+10)
van Carly Wijs, De Roovers en teateri Westrand

ZA 24.09
CONCERT BPM van Compagnie POC
CC 't Vondel op locatie in Halle

ZO 25.09
ONTBIJTFILM Encanto (+6)
Westrand

BOERENMARKTEN

TERNAT
dinsdag 14u-18u
Kerkplein Sint-Katherina-Lombeek

GOOIK
woensdag 16u30 tot 19u
Edingse Steenweg op parking aan rotonde

ROOSDAAL
donderdag 16u tot 18u
Brusselstraat, ter hoogte van basisschool Triangel

DILBEEK
zaterdag 9u30 tot 12u
Parking van Westrand

GAASBEEK
zaterdag 14u30 tot 17u
Arconateplein

Wil je ook je activiteit in deze kalender zien verschijnen? Voer ze in op www.uitdatabank.be en tag met #penzine

MEER INFO

Ontdek alle cultuur- en gemeenschapscentra op www.zender.be/cultuurcentra

TIP: ONTDEK ALLE SCHATTEN VAN VLIEG OP

WWW.SCHATTENVANVLIEGPAJOTZENNE.BE

WANDELEN DOORHEEN EEN LANDSCHAP IN BEWEGING

Eric Cosyns geniet van het landschap op de top van de Congoberg.

Als doctor in de biologie en verrijkt met bergen ervaring in het historisch-ecologisch veldwerk, is Eric Cosyns de geknipte man om het landschap in en om de Markvallei te analyseren. Beter nog, hij bundelde al zijn kennis en ervaring in het pas verschenen boek 'Tussen Dender & Mark'. Op de top van de Congoberg vertelt hij ons honderduit over houtkanten, geelgorzen, wrangwortel, verdwenen bos en nog veel meer. Daarbij was een kritische kijk of beschouwing van de wetenschapper zelden veraf.

Vanwaar komt je passie voor dit landschap?

In mijn jeugd woonde ik in de Dendervallei, op een boogscheut van hier, in Appelterre-Eichem. Het winterbed van deze rivier lag als het ware in onze achtertuin. Als klein manneke hoorde ik van mijn grootvader dat hij er viste en zwom. Ik kon me dat niet voorstellen. Het enige wat ik zag en rook was een zwaar vervuilde, stinkende rivier. Dat was zo begin de jaren zeventig. Daar is het zaadje ontkiemd om me te verdiepen in het milieu- en het landschapsherstel. Tijdens mijn jeugd had ik dan nog eens het geluk om omringd te zijn door mensen die stuk voor stuk iets te vertellen hadden over dat landschap, de natuur ... Voeg daarbij de eerste natuurprogramma's op televisie, een paar gedreven onderwijzers en leerkrachten en ik was vertrokken.

Waarom kom je met dit boek?

Het gevoel leefde al langer dat de heel waardevolle kennis die in het collectieve geheugen van vorige generaties zit, verloren dreigde te gaan. Mensen met soms unieke kennis worden ouder, overlijden plots en voor je het weet verlies je een pak streekgebonden kennis waarvan zelden sporen in archieven zijn te vinden. Vandaar het belang om bij historisch-ecologisch onderzoek ook naar de verhalen van de oudste generatie te luisteren. Zo herontdekte ik als het ware de kweek van medicinale kruiden, van hop, van tabak, van streekeigen fruitrassen ... Maar ook stroperijen en de jacht op otter, bunzing,

patrijs ... Het was hoogtijd om vooral de vooroorlogse verhalen te verankeren en te bundelen. Daarnaast vergaarde ik de voorbije halve eeuw zelf een pak publicaties over de streek, naast eigen waarnemingen die dreigden onder het stof terecht te komen. Al deze kennis proberen te bundelen in een vlot leesbaar en toegankelijk boek was dan ook de uitdaging. Goede contacten met Waerbeke vzw, de bezielers van het Stiltegebied Dender en Mark, deden de rest. In 2021 werd 20 jaar Stiltegebied gevierd en nu, in juni, is er de opening van het spiksplinternieuwe 'Bronhuis', een kleinschalig

bezoekersportaal in de oude pastorie van Waerbeke, in het hart van het Stiltegebied Dender-Mark. Het is een vrij toegankelijk contactpunt voor al wie het omliggende landschap wil verkennen, een 'bron van streekkennis'. Naast een pak andere informatie zal het boek hier kunnen worden ingekeken en aangekocht.

“We mogen het landschap niet onder een stolp steken.”

Is je boek bedoeld voor het grote publiek?

Het boek is er in de eerste plaats voor de streekbewoners. Ik hoop dat het mag bijdragen aan de vorming van een collectief bewustzijn van de enorme waarde die het landschap tussen Dender en Mark in zich draagt. In het boek laten we de lezers door verschillende brillen naar het landschap kijken. We geven niet alleen weetjes mee, maar wijzen vooral op structuren en processen waarmee je zelf op verkenning kan om bijvoorbeeld jouw favoriete plekjes beter te begrijpen. Behalve een naslagwerk hoop ik dat het boek de streekbewoners, mag bezielen om dit mooie landschap voor toekomstige generaties te behouden, zodat ook onze kinderen en kleinkinderen hiervan kunnen genieten en er tot rust kunnen komen. Hoe dat moet, laten we voor een stuk aan ieders inzichten over, wij rijken alvast een aantal handvatten aan waarmee bijvoorbeeld een vrijwilligersgroep aan de slag zou kunnen. Maar dat geldt evengoed voor het openbare beleid. In ieder geval moet het landschap niet onder de stolp worden gezet; het kan wel degelijk in beweging blijven, maar dan wel op een weloverwogen wijze. In Vlaanderen zijn we in ieder geval een top-gebied dat heus mag uitpakken als unieke entiteit,

scharnierend tussen het Pajottenland en de Vlaamse Ardennen. Het is net dat tikkeltje anders, laten we ons daar vooral van bewust zijn, koesteren en uitdragen!

Er is heel veel kennis over het landschap, maar zeer versnipperd. Hoe kwam je aan de informatie om het boek te schrijven?

Onder meer door interviews met een dertigtal – vooral hoogbejaarde – streekbewoners, aangevuld met kennis die vergaard werd tijdens talrijke speurtochten in oude archieven en het in detail bestuderen van oude kaarten en eigen natuurwaarnemingen. Een unieke kennisbron, die extra cachet en inhoud aan het boek geeft, vormt de set van tientallen oude zwart-witfoto's die dateren uit de periode 1880-1920. Niet zelden tonen ze gebruiken en handelingen die we ons al lang niet meer kunnen voorstellen. Ze bieden je letterlijk de mogelijkheid om je teletijd-machinegewijs 100 jaar terug in de tijd te verplaatsen. Maar natuurlijk is het met open ogen en geest door het landschap trekken en onderzoek doen minstens even belangrijk. Zo provoecer ik af en toe een beetje door hypothesen naar voor te schuiven die kunnen prikkelen om verder onderzoek te doen. Neem bijvoorbeeld de kleine maagdenpalm, een zogenaamde

“Ik provoecer af en toe.”

Eric en de oude hazelaarstooft in Galmaarden.

oudbosplant die dus groeit op plaatsen die al minstens 250 jaar of langer bos zijn en het misschien altijd zijn geweest. Welnu, het zou wel eens kunnen dat die kleine maagdenpalm in bos op plekken of nabij plekken groeit die bijvoorbeeld in de Gallo-Romeinse periode minstens tijdelijk bewoond waren. Franse onderzoekers hebben alvast in hun land voor een aantal andere soorten dergelijke verbanden onomstotelijk kunnen vaststellen. Ook het Rapunzelklokje zou wel eens een zo een archeologische gidsplant kunnen zijn. In onze regio zijn de nog bekende groeiplaatsen van deze planten nabij of op Gallo-Romeinse vindplaatsen gelegen. Toeval?

“Waardevolle kennis van vorige generaties dreigde verloren te gaan.”

Planten spreken, of beter gezegd vegetatie spreekt?

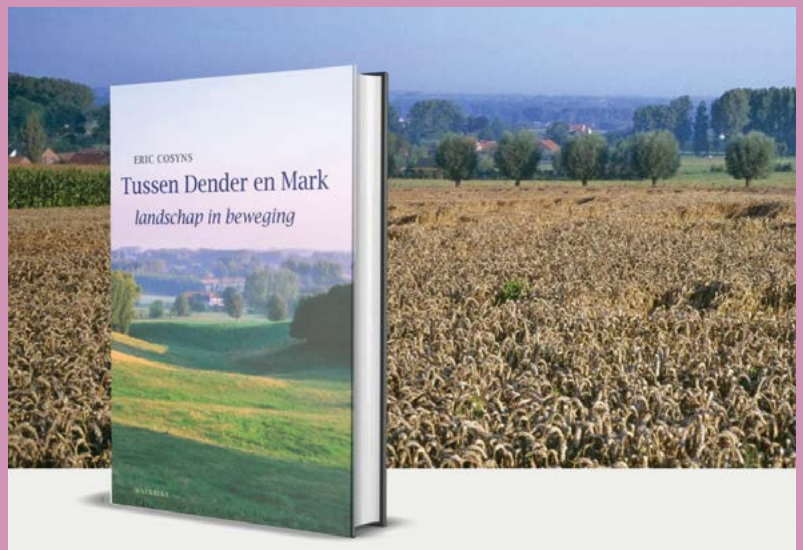
Zo kan je het dus wel stellen ja. In wegbermen kan je bijvoorbeeld vaak nog zien waar vroeger heggen en houtkanten hebben gestaan door de overgebleven kruiden te observeren. Grote muur is zo'n mooi voorbeeld van een relictsort. De bosanemonen die je hier op de Congoberg nog in de houtkanten van de wegtaluds vindt, verwijzen naar het historische 'Hulsberghbos' dat tot het einde van de 18de eeuw quasi de volledige topzone en de noordelijke flank van de Congoberg bedekte. Als ik zulke planten zie, dan beeld ik me altijd graag in hoe het landschap er op die plek pakweg één of twee eeuwen geleden moet hebben uitgezien!

Laat ons nog even van het uitzicht genieten.

Inderdaad! Mogelijk 60 000 jaar geleden moeten onze voorouders hetzelfde gedacht hebben toen ze vanaf deze top de rendieren door de vallei zagen trekken. Exact op deze plaats werden maar liefst 600 stenen gebruiksvoorwerpen van vermoedelijk Neanderthalers teruggevonden. Nu zie ik dat Remco Evenepoel hier zijn trainingsroute heeft. Wat een evolutie hebben we ondertussen als mens meegemaakt en wat is het landschap ondertussen veranderd. Gelukkig is het van hier af nog altijd genieten van zoveel schoonheid. Ook het Brabants trekpaard, de trots van deze streek, heeft het hier blijkbaar erg naar zijn zin.

ONZE REGIO IN BEELD

Streekgenoten willen ons laten meegenieten van de pracht van het landschap. We geven jullie graag twee boekentips:

TUSSEN DENDER EN MARK. LANDSCHAP IN BEWEGING.

Eric Cosyns neemt je mee op ontdekkingsstocht in het stiltegebied Dender-Mark, op zoek naar de verborgen verhalen die onze voorouders er schreven. Volg deze boeiende verteller om de rijke geschiedenis en de vele kwaliteiten van het landschap beter te leren kennen! Een uitgave van Waerbeke naar aanleiding van 20 jaar stiltegebied.

316 bladzijden (incl. 5 uitklappanorama's) / 40 euro
www.bronhuis.be/product/tussen-dender-en-mark

PAJOTTENLANDSCHAP. KIJKEN NAAR STILTE.

Fotograaf Luc Cromphout bundelt zijn mooiste landschapsfoto's van het Pajottenland in een mooi fotoboek om bij weg te dromen. Met teksten van Hans Van Lierde over de eigenheid en geschiedenis van ons landschap. Een unieke kijk op het stille Pajottenlandschap en een oproep om ons landschap nog meer te koesteren en beschermen.

160 bladzijden / 30 euro / luc.cromphout@telenet.be

THERAPIE BUITEN DE ZIEKENHUISMUREN

Glunderende gezichten bij revalidatieziekenhuis Inkendaal, want een droom werd werkelijkheid. Ergotherapeuten Tessy en Kim en kinesitherapeut Elke nemen ons mee naar de sensory trail waar, naast patiënten, paarden de hoofdrol spelen.

Ergotherapeuten Tessy en Kim en kinesitherapeut Elke gebruiken de sensory trail met patiënten.

We staan hier op een sensory trail. Kunnen jullie eens uitleggen wat dit is?

Tessy: "Een sensory trail is een pad met 4D-totaalbeleving. Het is zoveel meer dan een wandeling in het bos. Ons pad is van nature uit glooiend zodat er bergop en bergaf gestapt kan worden, wat de rompcontrole extra uitdaagt. Het pad is geschikt voor revalidatie al stappend of op een paard. Alle zintuigen worden er geprikkeld. Dit gebeurt bijvoorbeeld door de veranderende natuur, een eekhoorntje dat opduikt, de geur van de planten ... Doorheen het parcours zullen we verschillende activiteitenstations aanleggen, waaronder een draaipuzzel en een houten xylofoon. Zo stimuleren we de mentale alertheid van de gebruikers. De paden zijn aangelegd met wisselende ondergronden, zoals boomschors, fijn grind, zeezand en rubberen tegels. Op die manier is het mogelijk de veranderende cadans van het paard te horen én te voelen."

Wat is het uiteindelijke doel van deze trail?

Kim: "We vinden het belangrijk om mensen eens een andere setting aan te bieden, waarbinnen we ook de therapiedoelstellingen kunnen behalen. We combineren met deze trail drie zaken: de cognitieve, de motorische en de sensorische prikkelingen. Het overgrote gedeelte van onze revalidanten kampt met motorische problemen. Het werken op rompcontrole, evenwicht en zitbalans wordt bemoeilijkt door de kleine oppervlakte van de piste. Zo vragen bij-

voorbeeld bochten steeds opnieuw een herorganisatie op de middenlijn. De bosrijke omgeving en de gezonde buitenlucht nodigen uit tot dialoog. Het kan herinneringen of mentale alertheid triggeren, wat zeker bij onze postcoma revalidanten een groot pluspunt is. Onze kinderen volgen vaak al hun hele leven therapie en worden therapiemoe. De sensory trail betekent een frisse wind met nieuwe mogelijkheden en uitdagingen.

Rumble, Pablo en Jade zijn zeer verschillende paarden. Is dit een bewuste keuze?

Tessy: "Uiteraard. De pony Rumble is een Konikmerrie, Pablo een Mérens (een bergpaard nvdr.) en Jade een Belgische Ardenner, een trekpaard dus. We hebben geopteerd voor verschillende maten om zowel individuele als duotherapie te kunnen aanbieden. En vanzelfsprekend om te voldoen aan de noden van al onze patiënten, groot en klein. De therapie moet daarnaast ook comfortabel zijn voor de paarden zelf. Het is dus belangrijk erop toe te zien dat we de juiste mensen op het juiste paard zetten om de rug van het dier niet te belasten. De paarden worden opgeleid en geselecteerd voor hippotherapie en dat is geen eenvoudige klus. Het karakter en de vorm van het paard zijn hierbij zeer belangrijk."

Zien jullie ook een meerwaarde van het project voor jullie als therapeuten?

Elke: "Wij houden alle drie enorm van paarden, dus dat is een meevaller (lacht).

Voor ons is het natuurlijk fijn om ook eens buiten te zijn. We worden er sowieso goedgezind van. De sensory trail geeft enorm veel voldoening omdat we resultaat zien. We vinden het ook fijn dat het park nu als een verlenging van de ziekenhuiskamer kan worden ervaren."

Maar jullie dromen nog van meer ...

Kim: "We dromen er inderdaad van om een revalidatiepark uit te bouwen. We zien hier een mooie opportuniteit om de sensory trail te verbinden met een nieuw parcours voor rolstoeltraining. We willen nog meer inzetten op therapie in de natuur. Zo denken we ook aan een wandelweg met uitzicht op het kasteel en een zenplaats."

INRICHTING VAN DE OMGEVING

Voor het inrichten van de omgeving deed Inkendaal een beroep op Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei. Zo werd een weide ingericht met wilgenbomen en een gemengde haag, in het kader van het duurzaam biodiversiteitsproject 'Paarden natuurlijk!'. Zo'n natuurlijke inrichting vormt een win-win voor de paarden en wilde fauna, zoals vogels en insecten. De paarden vinden er verkoeling, beschutting en een gevarieerd hapje (mmm, lekkere wilgentwijgjes). De wilgen werden bovendien zo ingeplant dat het doorzicht vanuit de kamers op de paardenweide open blijft. Zo kunnen de patiënten optimaal van dit uitzicht genieten.

DE ERFGOEDBLIK VAN GILLES DE BILDE

“Oud en stoffig”, “Voor de elite”, “Voor hooligans en gokkers” ... zowel over cultuur als over voetbal bestaan hardnekkige vooroordelen. Nogal wiesdes, want voetballers zijn wel de laatsten die je tegenkomt in een museum ... Van een cliché gesproken. Niets is minder waar in het geval van Gilles De Bilde. Naast oud-voetballer en analist is hij immers ook erfgoedambassadeur.

Mensen zullen sport niet snel met cultureel erfgoed associëren. Jij wel?

Toch wel, als fervent fietser en wandelaar heb ik in de streek al heel wat culturele routes mogen ontdekken de afgelopen jaren. Denk maar aan het openluchtmuseum met de Bruegelreproducties in en rond Dilbeek of de expo 'De Blik van Bruegel' in 2019. Wanneer ik ga wandelen, probeer ik wel altijd herkenbare plaatsen in de regio te bezoeken: de Pedemolen, het Kasteel van Gaasbeek. De Toer de Geuze is eveneens een initiatief dat ik wel kan appreciëren om zo het brouwerij-erfgoed te ontdekken. Maar ook tentoonstellingen pik ik af en toe mee. Zo was ik onlangs in Qatar waar ik de expo van Jeff Koons bezocht.

Met zijn lange traditie sinds de negentiende eeuw is het voetbal ondertussen ook uitgegroeid tot cultureel erfgoed. Een stukje geschiedenis waar je zelf ondertussen ook deel van uit maakt.

Ik heb een aantal dingen gedaan, ja, maar ik zou mezelf nu niet beschouwen als een belangrijke figuur in het voetbal. Ik ben ooit begonnen net zoals iedere jonge gast die ervan droomt om profvoetballer te worden. Op een gegeven moment kreeg ik dan die kans en dan was het zaak om er als atleet het maximale uit te halen. En dan kom je in eerste klasse, word je Rode Duivel en uiteindelijk win je dan als 23-jarige de Gouden Schoen (De Bilde was in 1995 de eerste speler die de Belgische Gouden Schoen won na slechts 6 maanden in de Eerste klasse, nvdr). Als ik daar nu op terugkijk, denk ik wel 'Amaai ik heb toch wel iets neergezet in mijn carrière', maar ik heb daar eigenlijk nooit echt bij nagedacht. Ik heb enorm veel te danken aan mijn carrière als profvoetballer, maar om daar nu speciaal bij stil te staan met heimwee of verwondering ... Neen, dat ligt niet in mijn aard.

Net zoals zoveel jonge kinderen vandaag startte jij dus als jonge kerel met voetbal-dromen in de lokale voetbalploeg. Zijn de tijden veranderd?

Zeker wel. Ik denk dat het vandaag vooral de ouders zijn die een voetbalclub koesteren voor hun zoon of dochter. Als ik zie hoe kinderen vandaag de dag gepusht worden en de druk die op hen nu al wordt gelegd ... Dat gaat ten koste van het plezier van het spelen zelf. Spelplezier zou toch de basis moeten zijn in het jeugdvoetbal. Vandaag worden kinderen van twaalf, dertien jaar al weggekocht door andere clubs. Grote clubs bijvoorbeeld gaan nu al met bussen kinderen oppikken na schooltijd in onze regio om te gaan trainen in Brugge of Anderlecht bijvoorbeeld.

Ten koste van de kleinere voetbalploegen, die ook langzaam maar zeker verdwijnen ... Speelt dat ook een rol in de veranderende voetbalcultuur?

Ja zeker, al is er ook geen andere optie dan fusioneren voor de meeste clubs. De kleine clubs bestaan bij gratie van hun lokale sponsors: de plaatselijke slagerij, de bakker, de zelfstandige supermarkt-uitbater ... Op termijn is het enige wat

zij kunnen doen om nog rendabel te zijn, ook samengaan met andere ploegen in hun omgeving. En met het heengaan van de lokale kleine ploeg gaat er natuurlijk ook een stukje dorpsgevoel verloren. Dergelijke schaalvergroting in het lokale theaterlandschap, de jeugdbewegingen ... zorgt ervoor dat mensen mekaar lokaal minder tegenkomen dan wat vroeger het geval was. Ook het jeugdvoetbal ontsnapt hier niet aan.

“Enkel mijn gouden schoen heb ik nog in mijn bezit.”

Welk voetbalgegeven zou je willen bewaren voor de toekomst?

Traditieclubs moeten blijven bestaan. Vandaag is jammer genoeg het financiële gewin primordiaal geworden voor een club. Als ik nu kijk naar de ticketprijzen in bijvoorbeeld de Champions League ... dat

is bijna onbetaalbaar voor de fans. Zonder supporters ben je niets als club, al lijken sommigen dat soms te vergeten.

Welk erfgoed neem je zelf mee uit je rijk gevulde carrière?

Ik heb al mijn trofeeën weggegeven of achtergelaten bij mijn ouders en grootouders toen ze nog leefden. Enkel mijn gouden schoen heb ik nog in mijn bezit. Ik heb wel een paar voetbaltruitjes verzameld van Jordan, Maradona, Federer ... omdat zij toch de besten waren in de sport.

Tot slot, het meest erfgoedwaardige object uit het Belgisch voetbal is ...

De bronzen medaille van het Belgisch elftal op het WK in Rusland. Het feit dat België als klein land in de wereld op het WK 2018 erin slaagde om derde te worden en op een zucht stond van de finale – die ze dan misschien zelfs hadden kunnen winnen – is iets wat we nooit meer gaan terugzien. Wat die gasten van die generatie toen verwezenlijkt hebben is echt fenomenaal. Een onwaarschijnlijk knappe prestatie voor toch wel geen groot voetballand ... Een gebeurtenis die gerust in de geschiedenisboeken mag.

De Rode Duivels schreven geschiedenis met hun derde plaats op het WK voetbal in 2018.

25

SPORTERGOED

Vooraleer deze herfst voetbalgeschiedenis wordt geschreven in Qatar, trakteren de heemkringen je deze zomer op wat sportnostalgie. Wist je dat onze regio één van de oudste voetbalclubs van België kent? KFC Rhodienne-De Hoek speelde als Racing Club Bruxelles al in 1895 en ook het ondertussen verdwenen KSK Halle (toen: Union Halloise) zorgde in 1907 al voor intense vreugde bij haar supporters. Bovendien hebben heel wat voetballegendes hun wortels in onze regio, denk maar aan Paul Van Himst, Jef Jurion en Raymond Mertens.

Maar ook andere sporten staan in het collectief geheugen van Pajottenland & Zennevallei gegrift. Denk maar aan de koers, het volleybal, het turnen of de kaatsport. Of wat dacht je van het veldrijden? Met legendarische clubs zoals de Modderslikkers zit er dus nog degelijk wat nostalgie en potentieel in het Pajotse (sport)landschap.

Kaatsen in Galmaarden.

Kajottersvoetbal in Beersel Jef Meert (keeper) en Jan Vandenbosch omstreeks 1938.

Veldrijden in Sint-Martens-Bodegem met de Modderslikkers.

26

Turnkring Verbroedering Ruisbroek.

Voetbalploeg "Denderzonen Pamel".

Velo club Beersel juni 1934.

Voetbalploeg FC Beersel op het voetbalplein op de Laarheide omstreeks 1955.

NEDERHEMPARK: NIEUWE GROENE PAREL

Nele Deknopper is tevreden met de nieuwe groene parel in Halle.

De Hallenaars hebben een nieuw groengebied! Het Nederhempark, vlakbij het zwembad en sportcomplex Den Bres, ligt tussen het kanaal en een grote nieuwe woonzone met appartementen. PenZine ging zijn oor te luister leggen bij één van de omwonenden van het park. We spraken af met Nele Deknopper voor een ontspannen gesprek op een nieuwe zitbank.

Wat vind je van dit nieuwe park vlak voor je deur?

Leuk! Ik ben opgegroeid in Beersel bij Zevenbronnen. Dat is een mooie groene omgeving. Later heb ik een tijdje in Brussel centrum gewoond, want ik geniet ook echt van de stad. Hier aan Nederhem heb ik het beste van beide werelden: een mooi groen plekje vlakbij een stad, alhoewel Halle natuurlijk veel kleiner is dan Brussel. Vanuit mijn appartement heb ik zicht op het groen, het kanaal en de toren van de basiliek. Ik woon redelijk rustig, met het centrum van Halle toch vlakbij.

“Hier aan Nederhem heb ik het beste van twee werelden.”

Het is een volledig nieuw park. Heb jij suggesties over wat nog anders en beter kan?

Het was fijn om het park aangelegd te zien worden. Ik heb het proces vanaf het begin kunnen volgen en ben heel blij met het resultaat. Het is leuk dat er reliëf in zit en ik vind het een goede vondst om de loop van de Zenne, die hier diep onder de grond stroomt, zichtbaar te maken met een vijver

die aangelegd is. Op het eerste zicht mogen er nog meer zitgelegenheden komen. Er zijn wel al zitbanken en ook houten ligzetels, maar die moet ik nog uitproberen.

Dit park maakt deel uit van een groter project dat in de hele Zennevallei werk maakt van meer ruimte voor natuur en water.

Inderdaad, stroomopwaarts is er het stadspark en verder langs de rivier zijn er het park van Buizingen en de site rond de Roggemanskaai. Deze worden allemaal verbonden via het Zennepad. Binnenkort wordt daar trouwens ook het fiets-GEN verder aangelegd, wat ideaal is voor mij qua bereikbaarheid.

Jij voelt je hier duidelijk goed!

Er is heel wat in beweging rond de Zenne, dat is fijn om mee te maken. Ik hoop dat dit park er voor kan zorgen dat de inwoners van de omgeving Nederhem elkaar wat beter leren kennen. Het Zennefeest is wat dat betreft een super initiatief, maar ook kleinere buurtfeesten of informele aperitiefmomenten zouden heel goed kunnen plaatsvinden in dit park. Ik denk dat ook de jeugd dit park nog meer zal ontdekken, het lijkt me een zalige plek voor hen om met vrienden af te spreken tijdens de zomer.

MEER INFO

www.zinderendezenne.be

“Ik hoop dat het park een ontmoetingsplaats kan zijn.”

STAPPEN OVER OUDE STATIONSRESTEN

Een deel van het Nederhempark is een bufferbekken dat natuurlijk ingericht werd met een wandelpad rond. Binnenkort kan je hier zelfs ook over het water lopen! Om de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid te vergroten, worden er een aantal grote stenen van het oude stationsgebouw van Halle in het water geplaatst als stapstenen. Een mooie verwijzing naar de recente geschiedenis. Het station werd in 1995 namelijk afgebroken om plaats te maken voor het snelle spoor naar Londen en Parijs.

ER BEWEEGT WAT BIJ DE KLIMAATSLIMME LANDBOUWERS

De boerenstiel bij het landbouwbedrijf Ost is in beweging.

Boer Luc Ost uit Sint-Pieters-Kapelle.

Er groeit, bloeit en vooral loeit wat bij boeren Luc en Ward Ost in Herne. Luc kreeg de stiel met de papelepel ingegeven en gaf hem met dezelfde lepel door aan zoon Ward. We gluren even achter de schermen van deze landbouwersfamilie en leren er dat de landbouwstiel in beweging is.

Landbouwers zijn landschapsbouwers. De talrijke kleine landschapselementen zijn getuigen van de vele honderden jaren landbouw in de regio. Ze leveren echter niet enkel een bijdrage aan natuur, maar ook aan de bredere klimaatproblematiek. Luc en Ward Ost uit Sint-Pieters-Kapelle zijn zo'n klimaatslimme boeren. Hun melkveebedrijf gaat volop voor milieuvriendelijke initiatieven op vlak van water en energie. "In de eerste plaats doen we aan energiebesparing, want de energie die we niet verbruiken, hoeven we ook niet op te wekken", knipoogt Luc.

Hernieuwbare energie en energiebesparing

Het dak van de stal ligt vol zonnepanelen "In totaal voor 10.000 kWh. Een batterij heb ik nog niet. Eenmaal de techniek van de opslag op punt staat, zal ik zeker zonnepanelen bijleggen en mijn energie opslaan in een batterij", steekt hij van wal. Energie besparen doen ze op het landbouwbedrijf Ost volop. "Eén van de belangrijkste verbruikers is de energie die gebruikt wordt om de melk te koelen.

“Energiebesparing is de slimste maatregel.”

Wij werken met een voorcoeler. Rond die koeler pompen we koud regenwater dat nadien terug in de put gaat. Door het voorcoelen, hebben we minder energie nodig om de melk in de tank te koelen. De warmte die vrijkomt bij het koelen in de tank recupereren we ook. Deze gebruiken we voor het voorspoelen van de machines", vertelt Luc trots.

Gefilterd regenwater als drinkwater

Op het landbouwbedrijf wordt het regenwater ook opgevangen, zowel van het dak van de loods als dat van de stal. Luc: "In totaal hebben we een dakoppervlakte van zo'n 1500 m². Concreet betekent dit dat we bij elke liter neerslag 500 liter in de put krijgen. We kunnen maximum 200.000 liter opvangen in onze waterput. Het water

gebruiken we om de machines en de stallen te reinigen en door een drinkwater- en uv-filter kunnen we het ook als drinkwater voor de koeien aanwenden."

Toevoer van soja drastisch gedaald

De dieren van de familie Ost krijgen vooral voeder van eigen kweek. "Een voeder-specialist doet voor ons de rantsoenberekening. We zijn hier één van de voortrekkers in. Het grootste deel van het rantsoen voor de dieren is bovendien van eigen kweek. Zo zorgen het maiskolvenschroot en de voederbieten voor krachtvoeder en zetten we ook volop in op de productie van luzerne en grasklaver wat geen stikstof vraagt voor de teelt. Op die manier kunnen we de invoer van soja drastisch beperken. Een daling

van de ecologische voetafdruk die kan tellen. Het is toch absurd dat we hier volop zouden inzetten op bebossen terwijl het Amazonewoud gekapt wordt voor soja-productie”, legt boer Luc uit. In de loods toont Luc ons een speciale grote hark. “Een bandhark”, verklaart hij. “Met deze hark oogsten we de eiwitgewassen zoals luzerne en grasklaver. De oogst moet zeer precies gebeuren, want de blaadjes van de gewassen bevatten het eiwit en mogen er dus zeker niet afvallen bij het oprapen. Het tijdstip van het oogsten is ook van groot belang. We oogsten tegen de avond wanneer het iets afkoelt”, leert hij ons. Luzerne is ook een klimaatbestendige plant “Wanneer heel wat planten wegwijnen tijdens warme zomers, staat de luzerne mooi rechtop op het veld”, voegt hij er nog aan toe.

Kleine landschapselementen

Van oudsher zijn de landbouwers bewakers van de kleine landschaps-

elementen en dat is bij Luc niet anders. In Herne vind je nog een mooi lappendeken van velden, afgewisseld met kleine landschapselementen. En ook Luc draagt hier toe bij. Zo onderhoudt hij 300 meter houtwal die een talud van zo'n zes meter hoog vormt. Met daarnaast ook nog 150 meter haag. “Wij hebben de hagen ook ingeplant

voor de biodiversiteit en hebben hierbij geopteerd voor inheemse soorten zoals eik, beuk en es. Daarnaast hebben we ook rijen knotwilgen en wat hoogstambomen aangeplant. En de solidaire bomen die je daar ziet midden op de weide, een eik en een es, die zullen er uiteraard ook blijven staan”, vertelt hij.

VERHALEN VAN PAJOTSE KLIMAATSLIMME BOEREN

Boeren die klimaatslim aan de slag willen gaan, staan er niet alleen voor! Het project 'Klimaatslimme landbouw in het Pajottenland' wil de (korteketen)landbouw in het Pajottenland een extra klimaatslimme laag geven op vlak van water en energie. Dit gebeurt enerzijds door een persoonlijke begeleiding van landbouwers, en anderzijds door een communicatiecampagne. We willen lokale landbouwers inspireren en motiveren om zelf aan de slag te gaan met klimaatslimme maatregelen op hun bedrijf en de inwoners tonen dat het Pajottenland heel wat klimaatslimme boeren telt. Deze zomer laten we vijf filmpjes met getuigenissen op je los en in het najaar verschijnt een gids met zowel verhalen van landbouwers als recepten van lokale koks die aan de slag gaan met korteketenproducten. Hou de facebookpagina 'klimaatslimmelandbouw' in de gaten!

Het project Klimaatslimme Landbouw in het Pajottenland is een initiatief van Boerenbond, Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei en de gemeenten Halle, Sint-Pieters-Leeuw, Herne en Roosdaal.

JILL PEETERS OP BEZOEK BIJ PAJOTSE BOEREN

In de vijfdelige reeks 'Wat houdt ons tegen' reconstrueert weervrouw en klimaatexperte Jill Peeters hoe het zo ver is kunnen komen met onze huidige klimaat- en natuurcrisis. In één van de afleveringen trekt ze met haar ploeg naar het Pajottenland. In de aflevering 'Een circulaire Wereld – leven binnen de grenzen van de planeet' spreekt Jill met pioniers die de bouw en de landbouw radicaal anders aanpakken. Aan het woord zijn onder andere Seppe en Hilde van bioerderij Dubbeldoel in Gooik en boer Tijs van De Groentelaar in Bogaarden. De aflevering kun je nog herbekijken tot 25 oktober 2022. Zeker doen!

BOERENLANDSCHAP PAJOTTENLAND

De Vlaamse regering heeft de kandidatuur van het Boerenlandschap Pajottenland geselecteerd als Landschapspark. Niet verwonderlijk, want het Pajottenland is een prachtige en authentieke streek. Historische boerderijen en archeologische sites, kasteeldomeinen, parken en tuinen, kronkelende paden met hagen, wilgen en oude boomgaarden, Brabantse trekpaarden, geuzebrouwerijen, kapelletjes en volkse cafés typeren ons landschap. En dat allemaal in een van oudsher rijk landbouwlandschap met glooiende akkers en weilanden waar boerenfamilies al eeuwenlang zorgen voor eerlijke landbouwproducten uit eigen streek. Het project Boerenlandschap Pajottenland is één van de zeven resterende kandidaten, waarvan er uiteindelijk drie erkend worden. De Landschapsparken moeten uitgroeien tot motor voor streekontwikkeling via toeristisch-recreatieve ontwikkeling, jobs en investeringen in de infrastructuur in het landschap.

MEER INFO

Facebook: klimaatslimmelandbouw

DUURZAAM VAN A NAAR B VIA PAJOTSE MOBIPUNTEN

Begin 2020 startten Galmaarden, Gooik, Herne, Lennik, Pepingen en Roosdaal een traject om gemeentelijke mobipunten in te richten. Het project 'Sociale en levendige mobipunten in het Pajottenland' wil tegen eind dit jaar zes zo'n punten realiseren. De gemeenten krijgen een individuele begeleiding bij de vormgeving van hun toekomstige mobipunt en zoektocht naar een passende locatie. Projectcoördinator Reindert De Schrijver van Klimaatpunt Pajottenland & Zennevallei leidt alles in goede banen.

Een mobipunt (wordt ook wel Hoppinpunt genoemd) is een herkenbare, publieke plek waar een divers en op elkaar afgestemd mobiliteitsaanbod wordt aangeboden met bijvoorbeeld autodelen, openbaar of collectief vervoer en fietsinfrastructuur. Daarnaast wordt er ook in enkele andere diensten voorzien, zodat de mobipunten een kwalitatief alternatief kunnen bieden voor het bezit van een eigen wagen.

Groeiende populariteit

Mobipunten ontstonden in een grootstedelijke context, maar winnen nu ook op het platteland aan populariteit. Landelijke mobipunten zijn dan ook essentieel om bewoners te verbinden met de grotere netwerken in stedelijke gebieden. Meer en meer mensen die zich verplaatsen, rekenen op het openbaar vervoer. Dankzij dit pro-

“Inwoners worden actief betrokken binnen ons project.”

ject krijgen Pajotten binnenkort altijd de kans om hun bestemming op een duurzame manier te bereiken.

Focus op duurzaamheid

Door volop in te zetten op voldoende fietsstapplaatsen, veilige fietslockers of een fietsherstelplaats willen de betrokken gemeentes hun bewoners motiveren om duurzame vervoersmiddelen te gebruiken. Mobipunten zullen de drempel voor hen een stuk kleiner maken om hun fiets effectief aan een buhalte of treinstation te plaatsen. Overstappen op een volgende schakel om hun bestemming te bereiken, zal zo eenvoudiger worden. Reindert: “De mobipunten passen binnen de gemeentelijke visies over mobiliteit. Het succes van elk van de mobipunten zal bepaald worden door het gebruik ervan. Het is dus

“Pajotten krijgen binnenkort altijd de kans om hun bestemming op een duurzame manier te bereiken.”

belangrijk dat inwoners, verenigingen en zelfstandigen de meerwaarde ervan inzien. Hun betrokkenheid binnen ons project staat voorop. Zo konden Pajotten hun verwachtingen al doorgeven via een online-participatiefestival.”

Projectpartners

'Sociale en levendige mobipunten in het Pajottenland' is een project in samenwerking met Avansa Halle-Vilvoorde, Innovatiesteunpunt (Boerenbond), Autodelen.net, Infopunt Publieke Ruimte, Mobipunt vzw en zes Pajotse gemeentebesturen: Galmaarden, Lennik, Gooik, Roosdaal, Pepingen en Herne.

MEER INFO

www.klimaatpunt.be/projecten/bruisende-mobipunten

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Pajottenland+

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

VLAAMS-
BRABANT

ONZE REGIO ONTDEKKEN EN PROEVEN? AMBASSADEURS STAAN VOOR JE KLAAR!

Streekidentiteit, streekeigenheid en een bekende naam. Dat is het fundament van de nieuwe vzw Ambassadeurs van het Pajottenland, een samenwerking van Pajotse ondernemers, producenten en liefhebbers van ambachten die met een passie voor onze streek samen de handen uit de mouwen steken. Tijd voor een interview met Ilse Dewaelheyns die samen met collega-ondernemers het hele traject mee in beweging zette.

Binnen streekorganisatie Pajottenland+ werd een tijdje geleden een stuurgroep in het leven geroepen om samen met z'n netwerk van ondernemers – merkgebruikers met de merknaam Pajottenland – een nieuwe vzw op te richten. Elk lid voldoet aan kwaliteitscriteria. "We werken met vijf deelsectoren", licht Ilse Dewaelheyns, voorzitter van vzw Ambassadeurs van het Pajottenland, toe. "Producenten van streekproducten vormen daarbij de grootste groep. Daarnaast zijn er ook streekproductenwinkels, catering, logies en tal van recreatie en attracties. Elke sector heeft zijn eigenheid, maar we delen allemaal hetzelfde doel. We willen vooral elkaars producten en diensten ondersteunen en via acties het Pajottenland en de Zennevallei nog meer op de kaart zetten." Ambassadeurs van het Pajottenland zal daarvoor samenwerken met Toerisme Vlaams-Brabant, Streekproducten Vlaams-Brabant en Pajotten-

land+. "Al staat de deur uiteraard ook altijd open voor andere partners uit de streek", gaat Ilse verder.

Goedgevulde agenda

Met een interactieve rondrit langs ambassadeurs op 18 en 19 juni naar aanleiding van de Parkenparade van Toerisme Vlaams-Brabant, de Smaakmarkt in Halle op 11 september en jaarmarkt van Gooik op 24 september is de agenda van vzw Ambassadeurs van het Pajottenland voor de komende maanden al goedgevuld. Ook 'Boerenlandschap Pajottenland' – kandidaat-Landschapspark, nvdr. – kan op de steun en medewerking rekenen van de ondernemers met een hart voor onze regio. Ilse: "Het Pajottenland en de Zennevallei tot ver buiten de grenzen van Vlaams-Brabant bekendmaken, is ons doel. We willen mensen uit alle windstreken aantrekken om te genieten van onze heerlijke streekproducten. Maar ook om eens een

"We willen het Pajottenland en de Zennevallei nog meer op de kaart zetten."

overnachting te boeken in een van onze gastvrije B&B's. Want hier kan je gerust meer dan één dag doorbrengen. Om een mooie wandeling te maken bijvoorbeeld. Of een rondrit met de fiets, Vespa of 2pk."

NIEUWE LEDEN GEZOCHT

De Ambassadeurs van het Pajottenland verwelkomen graag gepassioneerde ondernemers uit het Pajotteland en de Zennevallei, om aan te sluiten. Meer info: www.facebook.com/visitpajottenland. Ook voor alle verdere activiteiten kan je terecht op de Facebookpagina.

CULTUUR ZET JE IN BEWEGING

Geen zomer zonder enkele culturele uitstappen. Van wandelen met een gids tot samen koken bij een kampvuurconcert, een openluchtfilm of een uitstap met de kinderen. Onze regio leeft in de zomer, ook lekker met een avondzonnetje, een muziekje en wat snuisterijen erbij. Kom mee genieten en proeven van Pajottenland & Zennevallei!

ZOMERYOGA

Ook deze zomer kan je in de foyer van CC de Meent terecht voor de zomer yin yoga. **Yin yoga** is geschikt voor iedereen, van erg stijf tot super flexibel, van helemaal nieuw in yoga tot zeer ervaren.

Data: **13.06** - **20.06** - **4.07** - **18.07** - **25.07** - **1.08** - **8.08** - **15.08** - **22.08**

Level 1 (reeds enkele yogalessen geproefd): 18:30 tot 20:00

Level 2 (minstens 10 yogalessen gevolgd) 20:30 tot 22:00

Prijs: 12 euro per les (inschrijven per les)

Meer info www.demeent.be

UIT STAPPEN DILBEEK

Thematische wandelingen met gids van ongeveer 5km.

Zo 03.07 14:00 **Merkwaardig Schepdaal** – vertrek: Kerk Schepdaal

Zo 07.08 14:00 **Op stap met Wivina en Emware** – vertrek: Wivinakapel Groot-Bijgaarden

Zo 18.09 14:00 **Langs Bodegemse straten en beken** – vertrek: Dorpsplein Sint-Martens-Bodegem

Meer info www.westrand.be/uitstappen

ROOSDAAL ZOMERT!

Ook dit jaar mogen jeugdraad en jeugddienst Roosdaal, JH Splinter en de jeugdbewegingen de bezoekers verwarmen met **fijne muziek en een zomerse sfeer**. De toegang is gratis en je bent telkens welkom vanaf 20:00 op het terras van JH Splinter en Gemeenschapscentrum het Koetshuis.

Do 07.07 Les Poulains Flandriens (akoestische Belpop hits)

Do 14.07 Fête Laweit (swingband)

Do 18.08 Early Pedestrian (finalist Zennetoer – Alternative/punk/rock 'n roll) & NEVA (juryprijs Zennetoer – Indie/synthpop)

Do 25.08 i.s.m. GROS: Astro Zeniko (coverband met blazers) & Bal Merklez (live klezmer & balkanbeats)

Meer info Volg ons op Facebook (Vrije Tijd Gemeente Roosdaal) of Instagram (@jeugdInRoosdaal)

DE ZOMERAVONDEN VAN WESTRAND

Op verschillende locaties in Dilbeek gaan we de zomer uitwaaien met culturele avonden waar gezelligheid en ontmoeten voorop zullen staan.

Do 18.08 Zomeravond #1 – **samen koken** met de Kastrol en **kampvuurconcert** met The Fortunate Few

Za 20.08 Zomeravond #2 – **concert** Het Blauwe Uur, muziek bij schemering in de stemmige kerk van Sint-Martens-Bodegem met Evelien Vaneysendeyk (harp), Alon Sariel (mandoline) en Sevak Avanesyan (cello)

Do 25.08 Zomeravond #3 – **samen koken** met de Kastrol en **kampvuurconcert** met KokHer

Vr 26.08 en za 27.08 **Familie-voorstelling** op locatie: Stok Paard Prins van 4Hoog en bijhorende **workshops** (voor alle leeftijden)

Za 03.09 Zomeravond #4 – **openluchtfilm** – bepaal zelf de film

Meer info www.westrand.be/zomeravonden

VAKANTIEFILM

Vr 01.07 14:00

Familiefilm

Zeppos, het Mercatorspoor
Westrand

Zo 03.07 20:00

Nobody has to know

CC de Meent Alseberg

Zo 10.07 20:00

West Side Story - Steven Spielberg

CC de Meent Alseberg

Wo 13.07

Openluchtfilm

Spider Man No Way Home

CC 't Vondel / Locatie: Stadscentrum Halle skatepark

Zo 17.07

Openluchtfilm

Vicky Christina Barcelona

CC 't Vondel / Locatie: Park van Lembeek

Zo 28.08

Openluchtfilm

Pinocchio

CC 't Vondel / Locatie: Park van Buizingen

Wo 31.08

Openluchtfilm

Mama Mia Here We go Again

CC 't Vondel / Locatie: Warandepark

Za 03.09 19:00

Openluchtfilm op de parking.

Bepaal mee welke film te tonen via www.westrand.be.

TERNAT ZOMERT!

Na het succes in 2021 is er ook dit jaar een editie van Ternat Zomert op een historische locatie. Van 16 juni tot en met 10 juli treedt De Ploter naar buiten op het binnenplein van het Kasteel van Kruikenburg met een zeer divers programma.

Zo 26.06 14:30 **Familie** Richarken - Theater Blauwhuis

Do 30.06 20:30 **Luister Lokaal** Drie jonge talentvolle singer-songwriters: Sharon, Simon Cornelis & Ina Rose

Vr 01.07 20:30 **Muziek** Stef Kamil Carlens solo

Za 02.07 16:00 **Kick-off** 40 jaar Ploter

Zo 03.07 11:00 **Erfgoed** gratis lezing de beginjaren van het Sint-Jozefsinstituut met Dirk Lindemans

Vr 08.07, za 09.07, zo 10.07 Theater: Circus Ronaldo – Sono io?

Meer info www.ccdeploter.be

RANDATLAS: OP EXPEDITIE IN DE RAND

Vanaf juni trekt Randatlas door de streek. In dit project gaan ZENDER en 'De Kleine Expeditie vzw' op zoek naar wat de mensen in onze buurt met elkaar bindt. In de loop van de volgende twee jaren zet Randatlas zijn tent op in Dilbeek, Drogenbos, Halle, Linkebeek, Pepingen, Sint-Pieters-Leeuw, Sint-Genesius-Rode en Ternat. Maar beginnen doen we tussen 15 en 19 juni in Alsemberg.

's Ochtends is het aanschuiven. Vanaf Groot-Bijgaarden tot aan afrit 20 in Ternat. Vanaf de afrit tot achter het station en verder sluipen 's ochtends pendelaars naar het werk. Wie niet met de auto gaat, neemt de trein. 'Meer dan een filebericht', zo promoveerde Ternat zich soms. Toch is Ternat vooral rond stoppen en doorgaan gekneed en dat sinds de Romeinen hier neerstreken. Ternat werd een knooppunt waarlangs mensen en goederen passeerden, bewoners vertrokken en er vooral nieuwe toekwamen. Een verkeerswisselaar en een paar afritten verder ligt in Drogenbos het tempo nog hoger. Het aantal inwijkelingen ligt er dubbel zo hoog als in Ternat. Maar of ze nu dichtbij Brussel

liggen of verder af, de vragen waarvoor de gemeenten in onze streek staan, zijn niet zo verschillend. Want wat bepaalt nog hun karakter nu er zoveel mensen in- en uitstromen? In Randatlas gaat Johan Buytaert met dit soort vragen aan de slag. Hij is coördinator van erfgoedprojectbureau 'De Kleine Expeditie vzw', de organisatie die het project uitwerkt. "Weet je, de verhalen liggen hier voor het rapen. Deze streek is steeds in beweging en ze is altijd op zoek naar zichzelf. Wij zoeken mee naar wat dat dan precies is, het rand-zijn." Johan gaat met zijn medeverkenners de volgende twee jaren op verkenning in de rand rond Brussel. In elke dorp waar Johan neerstrijkt, zet hij zijn tent op. Van daaruit trekt hij op verkenning door de buurt. "Met Randatlas willen we vooral aandacht hebben voor de mensen die er nu wonen. We willen hen ook samenbrengen", benadrukt Johan. "Zo zien we beter hoe de streek er vandaag uitziet en helpen we de mensen om zich thuis te voelen. Op het eind maken we een echte atlas met verhalen uit de buurten die we hebben bezocht."

Tent in Alsemberg

In september zet Johan zijn tenten op in Ternat en Drogenbos, maar eerst is het aan Alsemberg. Nog zo'n kruispunt. Van

“Deze streek is altijd in beweging en ze is altijd op zoek naar zichzelf.”

noord naar zuid doorkruist de weg Brussel – Nijvel en van oost naar west de weg Sint-Genesius-Rode – Halle. Op de kruising liggen de kerk, de school en het dorp, met een hoop retailzaken die haar omgeven. Zelfs de wegen uit de buurt dalen naar het dorp af. Vanouds staat beneden aan het kruispunt een bushok. Hierrond groeide later een plein en op dat Winderickxplein strijkt tussen 15 en 19 juni Randatlas neer. "Alsemberg is een kruispunt van mensen en onze tent wordt een kruispunt van verhalen en ontmoetingen", vertelt Johan. De bushalte is er nog. Scholieren uit de wijde omgeving stappen er op en af, ook van over de taalgrens. De verkenkers van Randatlas zullen ook op wacht staan.

Van 15 tot 19 juni zet Randatlas zijn tenten op in Alsemberg, van 9 tot 11 september in Ternat en van 24 tot 25 september in Drogenbos. Ga naar www.randatlas.be voor het volledige programma.

DE GORDEL ZET DE GROENE RAND IN BEWEGING

Smeer je kuiten, blink je fiets op of bind je wandelschoenen aan en noteer alvast 4 september met stip in je agenda. De Gordel pakt naar jaarlijkse traditie uit met een uitgebreid aanbod aan sportieve, muzikale en familiale activiteiten in de groene Vlaamse Rand.

Geen Gordel zonder de Gordelklassieker: de bewegwijzerde fietstocht van 100 kilometer die je door de negentien randgemeenten loodst. Het wordt volop fietsplezier voor sportievelingen die van wat langere tochten houden. Onderweg kan je krachten opdoen in de gemeenschapscentra van vzw de Rand. Mag het nog iets sportiever? Rij mee met het peloton. De 100 kilometer vliegen dan aan een stevig tempo voorbij. Hiervoor moet je je wel op voorhand inschrijven. Dat kan vanaf half juni via de website.

#LikeMe

Ankerpunt van De Gordel 2022 is het Provinciedomein Huizingen. Het bruist er de hele dag door van de toffe activiteiten. Het kinderdorp is een bont speelparadijs met grimeurs, springkastelen, acrobatie en muziek. Mooie wandel- en fietslussen brengen je dieper de Groene Gordel in en laten je – vaak letterlijk – proeven van de streek. De kers op de taart is het optreden van #LikeMe. De immens populaire cast van de gelijknamige jeugdreeks op Ketnet vulde in april met gemak nog enkele keren het Sportpaleis! Het focuspunt van deze Gordeleditie is de Plantentuin van Meise. Ook hier valt er heel wat te beleven.

HOE HET BEGON

Het begon allemaal in 1981 in Sint-Genesius-Rode. De lokale wielierclub, enkele socioculturele verenigingen en Vlaamse actiecomités zetten hun schouders onder een nieuw fietsevenement: een fietslus van 90 km rond het Brusselse gewest. Zo wilden ze het Vlaamse karakter én de gastvrijheid van de randgemeenten onder de aandacht brengen. De Gordel was geboren, en in 1983 zette BLOSO – nu Sport Vlaanderen – de schouders onder de organisatie. Elk jaar vonden meer fietsers de weg naar de Vlaamse Rand. De recordeditie van 1993 bracht 112.655 deelnemers op de been.

MEER INFO

Ontdek het volledige programma op www.degordel.be

LEZINGENREEKS

PAJOTSE

KLIMAAT-

SOFA

Donderdag 29 september 2022

**HET KLIMAATBETOOG? EEN ALARMKREET
EN EEN BOODSCHAP VAN HOOP!**

→ Plattelandscentrum Paddenbroek in Gooik

→ Spreker: Nic Balthazar (film- en televisiemaker en klimaatactivist)

Donderdag 27 oktober 2022

MIJN DORP? EEN DORP VOL POWER!

→ Provinciaal Plattelandscentrum Peerenbosch in Roosdaal (Pamel)

→ Spreker: Tom Schaeken (Boerenbond)

Donderdag 24 november 2022

VOEDING VAN EIGEN KWEK? MAAK KENNIS MET DE BOER OM DE HOEK!

→ Provinciaal Plattelandscentrum Peerenbosch in Roosdaal (Pamel)

→ Spreker: Anne-Marie Vangeenberghe (Boerenbond)

Donderdag 15 december 2022

**ONS VERPLAATSEN IN DE TOEKOMST?
KLIMAATVRIENDELIJK EN VOOR IEDEREEN!**

→ Plattelandscentrum Paddenbroek in Gooik

→ Sprekers: Cathy Macharis en Eva Van Eeeno (Vrije Universiteit Brussel)

Donderdag 26 januari 2023

WEG VAN WATER? IEDEREEN MEE IN BAD!

→ Dominicanessenklooster in Herne

→ Spreker: Elina Bennetsen (Waterland vzw)

Donderdag 23 februari 2023

EEN LANDSCHAPSPARK? OP NAAR EEN BOERENLANDSCHAP PAJOTTENLAND!

→ Koetshuis in Strijtem (Roosdaal)

→ Spreker: te bevestigen

Donderdag 30 maart 2023

**DE KLIMAATPROBLEMATIEK? ALLEMAAL DE SCHULD VAN DE CHINEZEN!
(EN ANDERE DOODDOENERS)**

→ Landhuis de Viron in Sint-Pieters-Leeuw

→ Spreker: Tine Hens (auteur en journaliste)

Deuren: 19.30 uur / **Start:** 20.00 uur / **Einde:** 21.30 uur

Deelname: €5 euro per avond of €30 voor zeven (lezing incl. drankje)

Info en inschrijvingen (verplicht): via www.avansa-hallevilvoorde.be/klimaatsofa